

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۴۶۸۹

چاپ اول

آبان ۱۳۹۱

INSO

14689

1st. Edition

Nov.2012

اطلاعات و مستندسازی - رهنمودهایی برای
مراجع کتاب‌شناختی و استناد به منابع
اطلاعاتی

**Information and documentation —
Guidelines for bibliographic references
and citations to information resources**

ICS:01.140.20

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است. تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

« اطلاعات و مستند سازی - خدمات ثبت برای کتابخانه‌ها و سازمان‌های مرتبط »

رئیس:

سمت و / یا نمایندگی
گروه کتابداری موسسه آموزش عالی
نبی اکرم

صمدی، ثریا
(فوق لیسانس کتابداری)

دبیر:

معاونت برنامه‌ریزی
استاندارداری آذربایجان شرقی

بشیری، عباس
(فوق لیسانس اقتصاد)

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفباء)

موسسه آموزش عالی نبی اکرم

آزادی نقش، فاطمه
(فوق لیسانس کتابداری)

کارشناس

احمدی باویلی، جواد
(لیسانس اقتصاد)

سازمان آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی

اسماعیل‌زاده، جمال
(لیسانس مهندسی عمران)

کارشناس

امینی‌زاده، اصغر
(لیسانس مهندسی مکانیک)

معاونت برنامه‌ریزی
استاندارداری آذربایجان شرقی

پارسا، قربان‌علی
(فوق لیسانس کشاورزی)

بانک صادرات ایران

لطیف‌پور، ارسلان
(فوق لیسانس اقتصاد)

کهروبا الکترونیک

ملا سقزچی، حسین
(لیسانس مهندسی الکترونیک)

کمیسیون فنی تدوین استاندارد - ادامه

<u>اعضاء:</u> (اسامی به ترتیب حروف الفباء)	<u>سمت و / یا نمایندگی</u>
ملاسقزچی، صدیقه (لیسانس تغذیه)	دانشگاه تبریز- طب کار جهاد دانشگاهی
یحیی پور، لیلا (لیسانس اقتصاد)	کارشناس

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ اصطلاحات و تعاریف
۴	۳ اصول اساسی ارجاع
۴	۴ اجزا یک ارجاع
۴	۱-۴ منابع اطلاعات
۵	۲-۴ آوا نگاری
۵	۳-۴ کوته نوشت
۵	۴-۴ نشانه گذاری و حروف چینی
۵	۵-۴ ترتیب اجزا
۶	۵ پدیدآورنده
۶	۱-۵ انتخاب
۷	۲-۵ نام شخصی
۸	۳-۵ سازمان ها یا گروه ها
۱۰	۴-۵ بیش از یک پدیدآورنده
۱۲	۵-۵ اسامی مستعار
۱۲	۶ عنوان
۱۲	۱-۶ شکل عنوان
۱۵	۲-۶ ترجمه عنوان
۱۵	۳-۶ عناوین پایندها
۱۶	۴-۶ تفاوت میان عنوان مقاله و عنوان مطلب اصلی
۱۷	۵-۶ کنفرانس ها
۱۷	۷ نقش رسانه
۱۸	۸ ویرایش
۱۸	۱-۸ ویرایش های مختلف
۱۸	۲-۸ چاپ به روز شده
۱۸	۹ نشر
۱۸	۱-۹ مکان

فهرست مندرجات - ادامه

صفحه	عنوان
۱۹	۲-۹ ناشر یا جانشین آن
۲۰	۳-۹ تاریخ
۲۲	۱۰ شمارش و صفحه‌گذاری
۲۲	۱-۱۰ کلیات
۲۲	۲-۱۰ بخش استناد شده
۲۲	۳-۱۰ حذف دوره‌ها
۲۲	۱۱ شمارش و صفحه‌گذاری
۲۳	۱۲ شناسه‌ها
۲۳	۱۳ مکان
۲۳	۱۴ اطلاعات کلی اضافی
۲۳	۱-۱۴ کلیات
۲۴	۲-۱۴ رده بندی
۲۴	۳-۱۴ اندازه
۲۴	۴-۱۴ قیمت و چگونگی دسترسی
۲۴	۵-۱۴ زبان‌ها
۲۴	۶-۱۴ علامت تجاری ثبت شده
۲۴	۷-۱۴ اطلاعات دیگر
۲۵	۱۵ انواع خاص منابع اطلاعاتی
۲۵	۱-۱۵ کلیات
۲۵	۲-۱۵ منابع اطلاعاتی الکترونیکی یا قسمت‌ها و مقاله‌های مربوط به آن
۲۸	۳-۱۵ نرم افزار رایانه‌ای
۲۸	۴-۱۵ محصول دیداری - شنیداری
۲۸	۵-۱۵ منابع نقشه کشی
۳۰	۶-۱۵ فیلم‌ها، ویدئوها و محصولات شنیداری
۳۱	۷-۱۵ آثار گرافیکی
۳۲	۸-۱۵ موسیقی
۳۲	۹-۱۵ ثبت اختراعات
۳۳	۱۰-۱۵ گزارش‌های درون نشریه‌های دوره‌ای، استانداردها و نشریه‌های مشابه
۳۴	پیوست الف (اطلاعاتی) شیوه‌های استناد
۳۷	پیوست ب (اطلاعاتی) معرفی منابع

فهرست مندرجات - ادامه

صفحه	عنوان
۴۴	پیوست پ (اطلاعاتی) مثال‌هایی برای مراجع کتاب‌شناختی
۵۲	پیوست ت (اطلاعاتی) کتاب‌نامه

پیش‌گفتار

استاندارد " اطلاعات و مستندسازی- رهنمودهایی برای مراجع کتاب‌شناختی و استناد به منابع اطلاعاتی " که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط تهیه و تدوین شده و در نود و پنجمین اجلاس کمیته ملی استاندارد اسناد و تجهیزات اداری و آموزشی مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۱ مورد تصویب قرار گرفته است. اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه، ۱۳۷۱ به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر گونه پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ISO 690: 2010, Information and documentation — Guidelines for bibliographic references and citations to information resources

اطلاعات و مستندسازی - رهنمودهایی برای مراجع کتاب‌شناختی و استناد به منابع اطلاعاتی

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد ارائه رهنمودهایی برای تهیه مرجع‌های کتاب‌شناختی است. این استاندارد همچنین رهنمودهایی در مورد استناد در متون لاتین، در آثاری که خود از ابتدا کتاب‌شناختی نیستند، ارائه می‌دهد. این استاندارد برای منابع کتاب‌شناختی و استناد به انواع منابع اطلاعاتی مانند تک نگاشت‌ها^۱، پایاندها^۲، مقاله‌ها^۳، ثبت اختراع‌ها^۴، اطلاعات نقشه‌ای^۵، منابع الکترونیکی (شامل نرم‌افزارها و پایگاه‌های اطلاعاتی)، آهنگ‌ها، صداهای ضبط شده، تصاویر، عکس‌ها، منابع شنیداری و تصویری و تصاویر متحرک قابلیت کاربرد دارد. این استاندارد برای استنادهای رایانه‌ای و استنادهای قانونی، که استانداردهای خاص خود را دارند، قابل کاربرد نیست.

این استاندارد شیوه خاصی را برای ارجاع و استناد تعیین نمی‌کند. مثال‌های ارائه شده در این استاندارد نیز با هدف ارائه سبک و شیوه خاصی آورده نشده‌اند. پیوست‌های الف و ب به بندهایی از این استاندارد مربوط هستند که الزامات ارجاع و استناد به منابع اطلاعاتی چاپی و الکترونیکی را توضیح می‌دهند. پیوست پ مثال‌هایی از مراجع کتاب‌شناختی نشان می‌دهد که از این استاندارد پیروی می‌کنند.

۲ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۲

شماره بازیابی^۶

ارجاع قابلیت مکان‌یابی منبع در داخل مخزن را فراهم می‌کند.

۲-۲

نقل قول

منظور از نقل قول اشاره به یک مرجع مرتبط در یک متن یا قالب دیگر می‌باشد.

۳-۲

برنامه کامپیوتری

برنامه یا جدولی که فعالیت‌های بیان شده را در یک شکل مناسب، برای اجرا توسط رایانه، مشخص می‌کند.

[ISO/TR 9544:1988]

-
- 1- Monographs
 - 2- Serials
 - 3-Contributions
 - 4- Patents
 - 5- Cartographic materials
 - 6- Call number

۴-۲

مقاله

مقوله‌ای اطلاعاتی تهیه شده توسط یک پدیدآورنده به عنوان بخشی از یک منبع اصلی که توسط چندین پدیدآورنده تهیه شده است.

مثال - مقاله‌ای در یک پایبند^۱.

۵-۲

پدیدآورنده

نهادی که اولین مسئول ایجاد منبع می‌باشد.

[ISO 15836:2009]

۶-۲

پایگاه داده‌ها

مجموعه‌ای از داده‌ها که مطابق یک طرح کلی، در یک قالب الکترونیکی ذخیره شده‌اند و توسط رایانه قابل دسترسی می‌باشند.

یادآوری - برخی پایگاه داده‌ها یا فایل‌های درون آن‌ها، می‌توانند یک نشریه تک شماره‌ای یا دوره‌ای ایجاد کنند. در مواردی که تک شماره‌ای یا دوره‌ای بودن یک منبع الکترونیکی خاص به سرعت قابل تعیین است، "اصطلاحات تک نگاشت یا پایبند" به اصطلاح رایج‌تر "پایگاه داده" ترجیح داده می‌شود.

۷-۲

آثار گرافیکی

عکس‌ها (شامل نگاتیوها و اسلایدها)، حکاکی‌ها، عکس‌های چاپی، نقاشی‌ها، پوسترها و غیره در زمره آثار گرافیکی قرار می‌گیرند.

۸-۲

عنوان کلیدی

عنوانی منحصر به فرد برای یک منبع پیوسته که توسط شبکه شماره استاندارد بین‌المللی پایبندها (شابا)^۲ تعیین شده و به صورت جدایی ناپذیر به شابای مخصوص به خود وصل شده است.

[ISO 3297:2007]

۹-۲

عرضی^۳

صفحه‌ای که در هنگام خواندن به صورت افقی می‌باشد.

1- Serial

2- ISSN (International Standard Serial Number)

3- Landscape

یک کد ۸ رقمی منحصر بفرد دیجیتالی برای نشریات دوره‌ای چاپی یا الکترونیکی

۱۰-۲

فروست نقشه^۱

تعداد صفحات مرتبط نقشه که به شکل یک دسته واحد طراحی شده‌اند و به وسیله ویژگی‌های معمول مانند عنوان مشترک، سیستم شماره‌گذاری صفحه و مقیاس یکسان، قابل تشخیص می‌باشند. یادآوری - معمولاً فروست نقشه توسط یک موسسه نقشه کشی تهیه می‌شود.

۱۱-۲

طول نقشه

منظور از طول نقشه محاسبه برداری نقشه در هنگام خواندن نقشه می باشد.

۱۲-۲

تعیین فروست نقشه^۲

رمزهای عددی یا الفبایی - عددی که برای شناسایی یک صفحه از فروست نقشه و اطلس توسط ناشر به کار برده می‌شود.

۱۳-۲

تک نگاشت^۳

نشریه‌ای در شکل چاپی یا غیر چاپی که در چند بخش محدود کامل می‌شود و یا قرار است که کامل شود.

۱۴-۲

خط حائل

خطی که بدنه نقشه را از حاشیه آن جدا می‌کند.

۱۵-۲

ارجاع

منظور از ارجاع توصیف اطلاعاتی دقیق و با جزئیات کافی یک منبع یا بخشی از آن برای شناسایی و مکان‌یابی آن می‌باشد.

یادآوری - یک ارجاع می‌تواند بخشی از لیست منابع اطلاعاتی، سرعنوان یک خلاصه یا یک مرور انتقادی، یادآوری پیوست شده به یک متن، در پایین صفحه یا در انتهای متن یا یک اظهار نظر در متن باشد.

۱۶-۲

پیاپند

نشریه‌ای که در شماره‌های متوالی به صورت چاپی یا غیر چاپی منتشر می‌شود، معمولاً ترتیب عددی یا تاریخی داشته و به صورت نامحدود و ادواری منتشر می‌شود.

یادآوری - این گونه نشریات می‌توانند نشریات ادواری، مجلات، روزنامه‌ها و سال‌نامه‌ها را در بر گیرند.

۱۷-۲

فروست

دسته‌ای از تک‌نگاشت‌ها، پیاپی‌ها و سایر نشریات که ممکن است عنوان و شماره گذاری مشترک داشته باشند.

4- Map series
1- Map series designation
2- Monograph

۳ اصول اساسی ارجاع

- ۱-۳ اطلاعات ارائه شده در یک ارجاع بهتر است به روشنی منبع مورد استناد را مشخص کند.
- ۲-۳ ارجاع دهنده بهتر است به وضوح اهداف استناد و استفاده از ارجاع (برای مثال کل یک سند یا بخشی از یک سند) در منبع مورد استناد را مشخص کند.
- ۳-۳ اطلاعات ارائه شده در یک ارجاع در صورت امکان بهتر است از منبع اطلاعاتی مورد استناد گرفته شود.
- ۴-۳ اطلاعات ثبت شده در یک ارجاع بهتر است انعکاس یک رونوشت یا مثال مشخص از سند استفاده شده باشد. برای اسناد آنلاین که در معرض تغییر هستند اطلاعات استفاده شده از نسخه خاصی در یک شبکه و تاریخی که سند قابل دسترس بوده، از این گونه اطلاعات هستند.
- ۵-۳ صرف نظر از الگوی خاص استفاده شده، سبک، شکل کلی و نقطه گذاری ارجاعات بهتر است یکنواخت باشد.

۴ اجزای یک ارجاع

۱-۴ منابع اطلاعات

۱-۱-۴ کلیات

اطلاعات استفاده شده در یک ارجاع در صورت امکان بهتر است از خود منبع اطلاعاتی مورد استناد گرفته شود. یک منبع اطلاعاتی که با چشم قابل خواندن است به منابع دیگر ترجیح داده می‌شود. یک منبع قابل خواندن با ماشین، میکروفرم^۱ یا سمعی - بصری در صورت امکان بهتر است برای بررسی اجزا ارجاع، بازبینی شود. اطلاعاتی که از منبع دیگری گرفته می‌شوند، بهتر است داخل قلاب ذکر شوند.

منابع مناسب اطلاعات برای ارجاع به ترتیب اولویت عبارتند از:

الف- صفحه عنوان یا معادل آن مانند صفحه سرآغاز، وب‌گاه، برچسب لوح فشرده، روکش نقشه؛

ب- صفحه بعد از صفحه عنوان، سرصفحه و مانند آن‌ها؛

پ- پوشش یا برچسب‌هایی که با قسمت ارتباط دائمی دارند مانند عناوین آثار گرافیکی، سرصفحه‌های میکروفیش‌ها^۲ و غیره؛

ت- محتوی؛

ث- مستندات ضمیمه مانند جزوه و کتابنامه.

اگر هر یک از اجزا اطلاعات در اشکال متفاوت و جایگاه‌های متفاوت ظاهر شوند، بهتر است برجسته‌ترین ترکیب در منبع انتخابی استفاده شود، مگر در مواردی که آن منبع آشکارا نادرست باشد، مانند برچسب نادرستی که ضمیمه شده است.

1- Microform

2- Microfiche

۲-۱-۴ اطلاعات تامین شده از سایر منابع

هر اطلاعاتی که توسط نگارنده ذکر شده اما در منبع اطلاعاتی نقل شده مشاهده نمی‌شود بهتر است در داخل گروه قرار گیرد.

۲-۴ آوا نگاری

هر جزئی با الفبایی غیر از الفبای تحقیق ممکن است بر اساس یک استاندارد مناسب، به الفبای اصلی تبدیل شود.

۳-۴ کوتاه نوشت^۱

به‌طور کلی اصطلاحات توافق شده کتاب‌شناختی بهتر است بر اساس قوانین ارائه شده در استاندارد ملی ایران شماره ۹۱۲۸ خلاصه شوند.

بهتر است از خلاصه سازی‌های دیگر اجتناب شود به استثنای مواردی که در بند ۶-۳-۴ برای ثبت اختراع، در بند ۶-۳-۴ برای عناوین فروست، در بند ۱۵-۷-۱ برای آثار گرافیکی و در الف-۴-۲ برای یادآوری‌ها آورده شده‌اند.

۴-۴ نشانه‌گذاری و حروف چینی

بهتر است در همه جای فهرست منابع از یک سیستم نشانه‌گذاری و حروف چینی یکنواخت استفاده شود. هر جزء از یک منبع بهتر است به روشنی از اجزای بعدی توسط نشانه‌گذاری یا تغییر شکل حروف مجزا شود. یادآوری - به منظور تاکید بر اهمیت یکنواختی از یک طرح یکسان در مثال‌های این استاندارد استفاده شده است.

۵-۴ ترتیب اجزا

ترتیب معمول اجزای یک منبع عبارت است از:

الف- در صورت وجود، نام پدیدآورنده (ها) ؛

ب- عنوان؛

پ- در صورت لزوم نام رسانه

ت- ویرایش

ث- ناشر و محل نشر

ج- تاریخ [در سیستم اسم و تاریخ (پیوست الف) در این محل لازم نیست سال تکرار شود مگر در برخی موارد (برای مثال سریال منبع) که تاریخ کامل‌تر ضروری باشد]

چ- عنوان فروست در صورت کاربردی بودن

ح- شماره گذاری در بخش

خ- شناسه‌های استاندارد، در صورت کاربردی بودن

د- اطلاعات دسترسی و مکان‌یابی

ذ- سایر اطلاعات کلی تکمیلی

1- Abbreviation

در سیستم نام و تاریخ معمولاً به سیستم هاروارد رجوع می‌شود که در آن سال بعد از پدیدآورنده قرار می‌گیرد (به پیوست الف مراجعه شود).

مثال - صبا، ایرج. ۱۳۶۹. شیوه بهره‌گیری از کتابخانه و منابع آن: آشنایی با کتابخانه و اصول کتابداری. تهران: دانشگاه پیام نور.

پیوست ب کاربرد این پیشنهاد را در موارد مربوط به نشریات دوره‌ای، رساله‌ها، مقاله‌ها و طبقه‌های خاص از منابع اطلاعاتی توضیح می‌دهد.

۵ پدیدآورنده

۱-۵ انتخاب

اشخاص (به بند ۵-۲ مراجعه شود) یا سازمان‌های (به بند ۵-۳ مراجعه شود) مسئول متن منتشر شده در قالب منبع انتخابی (به بند ۴-۱ مراجعه شود)، بهتر است به عنوان پدیدآورنده نامیده شوند. نقش پدیدآورنده از یک منبع به منبع دیگر متفاوت است. اگر پدیدآورنده مشخصی وجود نداشته باشد، بهتر است یکی از نقش‌هایی که در زیر به ترتیب اولویت فهرست شده‌اند، انتخاب شود:

الف- نویسنده، آهنگ ساز، شاعر، موسسه نقشه‌کشی، محقق، نقشه‌کش، طراح، رونویسی کننده، طراح سامانه نرم افزار، صاحب حق ثبت اختراع، متقاضی حق ثبت اختراع، هنرمند، عکاس، تهیه کننده، طراح گرافیکی.

ب- اجرا کننده موسیقی، نمایش و ...، رهبر ارکستر، کارگردان فیلم، مخترع.

پ- تدوین کننده، ویراستار، بازبین.

ت- مترجم، حکاک، عکاس از اثر پدیدآورنده دیگر، رونویسی کننده، مرتب کننده^۱، برنامه‌نویس نرم افزار.

ث- ناشر، تهیه کننده اطلاعات آنلاین، موسسه تولیدی.

ج- توزیع کننده، میزبان آنلاین.

برای استناد به منابعی با چند توزیع کننده، منبعی با یک پدیدآورنده به منبعی با چندین پدیدآورنده ترجیح داده می‌شود (به بند ۵-۴-۳ مراجعه شود).

مثال ۱-

AYMARD, Maurice, ed. Dutch capitalism and world capitalism. In: *Studies in Modern Capitalism*. New York: Cambridge University Press, 1982, pp. 78-96.

مثال ۲-

BRITTEN, Benjamin. *Eight folk song arrangements for high voice and harp*. Osian ELLIS (Ed). London: Faber Music, 1980.

مثال ۳-

KING'S SINGERS. *Christmas with the King's Singers: six arrangements for mixed voices*. London: Chappell Music, 1981.

مثال ۴- محقق، محمد علی. مقدمه‌ای بر اپیدمیولوژی سرطان‌ها در اپیدمیولوژی و کنترل بیماری‌های شایع در ایران. تهران: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۱۳۸۷. صفحات ۱۸۷-۱۵۸.

مثال ۵- گاور، آلبرتین. تاریخ خط. ترجمه عباس مخبر و کورش صفوی. تهران: نشر مرکز، ۱۳۶۷.

۲-۵ نام اشخاص

۱-۲-۵ کلیات

به طور طبیعی نام پدیدآورنده‌ها (به بند ۲-۲-۵ مراجعه شود) و در صورت ضرورت مترجم‌هایی (به بند ۲-۴ مراجعه شود) منبع انتخابی نشان داده می‌شود.

در صورتی که نام پدیدآورنده در ابتدای ارجاع قرار گیرد، دیگر اجزای فرعی بهتر است بعد از نام خانوادگی آورده شود.

مثال ۱-

BACH, C.P.E.

مثال ۲-

DÜRER, Albrecht.

مثال ۳-

FOWLER, H.W.

مثال ۴-

GORDON, Dexter.

مثال ۵-

RAMON Y CAJAL, Santiago.

رفتار عناصر فرعی بهتر است حتی الامکان از ملیت پدیدآورنده پیروی کند.

مثال ۶-

FALLA, Manuel de. [Spanish].

مثال ۷-

LA FONTAINE, Jean de. [French].

مثال ۸-

DE LA MARE, Walter. [English].

مثال ۹-

KLEIST, Heinrich von. [German].

مثال ۱۰- علایی رحمانی، فاطمه

مثال ۱۱- موحدی فاضل، محمد

مثال ۱۲- ویلسن، جیمز

مثال ۱۳- محمدی، محمد قلی

مثال ۱۴- واتئو، ژان آنتوان

مثال ۱۵- بالزاک، انوره دو

مثال ۱۶- کنراد، جوزف

مثال ۱۷- جولی، ویلیام

۲-۲-۵ اشکال متفاوت

اگر نام یک پدیدآورنده در منابع اطلاعاتی مختلف مورد استفاده در یک کار در اشکال متفاوتی استفاده شده باشد (مانند Tchaikovsky, Chaikovski)، شکل منابع اطلاعاتی استفاده شده بهتر است حفظ شود. نام بهتر است به یک شکل، در صورت ضرورت در داخل قلاب، به عنوان عبارت اول مشاهده شود.

۳-۲-۵ الحاقات

الحاقات نام مانند رتبه، اداره یا موقعیت (دانشگاهی، حرفه‌ای و ...) ممکن است به منظور متمایز کردن پدیدآورندگان با نام‌های یکسان حفظ یا ارائه شود.

مثال ۱-

CLARK, William, ARIBA.

مثال ۲-

CLARK, William, MD, MRCP.

مثال ۳-

BALFOUR, Robert [Col.].

مثال ۴-

BALFOUR, Robert [Rev.]

مثال ۵- بالفور، رابرت [سرهنک].

مثال ۶- بالفور، رابرت [سرهنک].

مثال ۷- یوسفی، غلامحسین [دکتر]

۳-۵ سازمان‌ها یا گروه‌ها

۱-۳-۵ شکل نام‌ها

اگر پدیدآورنده یک سازمان یا یک گروه باشد شکل نام استفاده شده در ارجاع بهتر است به شکلی باشد که در پایگاه داده‌های کتاب‌شناختی برای منبع استفاده شده است. در صورت ارجاع به نام یک مقام ملی، در صورت ضرورت عین عبارت درج می‌شود (به بند ۴-۲ مراجعه شود).

مثال ۱-

ACADEMIA SCIENTIARUM FENNICA.

مثال ۲-

ACADÉMIE FRANÇAISE.

مثال ۳-

AKADEMIYA NAUK SSSR.

مثال ۴-

INSTITUT GÉOGRAPHIQUE NATIONAL.

مثال ۵-

MAGYAR SZABVANYUGYI.

مثال ۶-

ROYAL SOCIETY.

مثال ۷- فرهنگستان زبان و ادب فارسی

مثال ۸- موزه ایران باستان

مثال ۹- کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مثال ۱۰- جمعیت ملی مبارزه با سرطان

مثال ۱۱- مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن

مثال ۱۲- دانشکده صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

اگر نام به صورت کوتاه نوشت باشد اگر اسم کامل در صورت مشخص باشد ممکن است در داخل قلاب اضافه شود، مگر در مواردی که بدنه به طور معمول به وسیله حروف اول نام‌ها قابل تشخیص باشد.
مثال - یونسکو، ناتو.

۵-۳-۲ نام‌های مبهم

برای متمایز کردن دو تنالگان^۱ متفاوت با نام‌های یکسان بهتر است یک نام مکان مناسب اضافه شود.
مثال ۱-

TRINITY COLLEGE [Cambridge].

مثال ۲-

TRINITY COLLEGE [Dublin].

مثال ۳- کالج ترینیتی [کمبریج].

مثال ۴- کالج ترینیتی [دوبلین].

۵-۳-۳ سازمان وابسته

اگر نام یک سازمان وابسته، به عنوان کمک، به تنالگان اصلی نشان داده شود به گونه‌ای که یک ارگان یا بخش اجرایی بوده و کل اهمیت آن به تنالگان اصلی وابسته باشد، در منبع، اول تنالگان اصلی نوشته می‌شود.
مثال ۱-

IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES. Paints Division.

مثال ۲-

MINISTRY OF PETROLEUM AND MINERAL RESOURCES. Air Survey Department.

مثال ۳- شرکت ملی نفت ایران. اداره کل تحقیقات

مثال ۴- دانشگاه تهران. مرکز هماهنگی مطالعات محیط زیست

در صورتی که تنالگان فرعی وظایف مشخص خود را داشته باشد و اهمیت نام آن از نام تنالگان اصلی مستقل باشد، تنالگان فرعی بهتر است با نام خودش آورده شود.

مثال ۱-

ACADÉMIE FRANÇAISE. [not INSTITUT DE FRANCE. Académie française].

مثال ۲-

WORLD HEALTH ORGANIZATION. [not UNITED NATIONS. World Health Organization].

مثال ۳- سازمان بهداشت جهانی

۵-۳-۴ تنالگان اصلی

اگر تنالگان اصلی یک دولت، یک فدارسیون دولتی یا استانی، مسئول شهری یا محلی باشد، نام کلی (مصطلح) به نام کامل یا نام رسمی صحیح ترجیح داده می‌شود. اسم‌های خارجی ممکن است به زبان منابع اطلاعاتی یا زبان مخاطبان هدف نشان داده شوند.

مثال ۱-

FRANCE. [for République française].

مثال ۲-

HULL. [for Kingston-upon-Hull].

1- Bodies

مثال ۳-

WESTMINSTER. [for City of Westminster].

برای حق ثبت اختراع (به بند ۱۵-۹ مراجعه شود) ممکن است نام کشور یا اداره اصلی بر اساس کد کشور منظور شده در استاندارد ISO 3166 یا کد ST3 سازمان جهانی مالکیت معنوی (WIPO¹) خلاصه شود.

مثال -

GB. [for United Kingdom]

۴-۵ بیش از یک پدیدآورنده

۱-۴-۵ دو یا سه پدیدآورنده

زمانی که دو یا سه پدیدآورنده در موقعیت برابر وجود دارد، نام آن‌ها بهتر است در منبع نشان داده شود. نام‌ها (معمولاً نام خانوادگی) بهتر است بر اساس حروف الفبا مرتب شوند. در صورت تمایل اسم‌های پدیدآوردگان دوم و سوم ممکن است به صورت مستقیم مرتب شوند. بهتر است در کل فهرست منابع از یک سیستم یکنواخت ثبت برای این‌گونه نام‌ها استفاده شود.

مثال ۱-

MURET, Pierre and Philippe SAGNAC.

مثال ۲-

Bundesanstalt für Bodenforschung and UNESCO.

مثال ۳-

QU H.Q., C. POLYCHRONAKOS, and TYPE I DIABETES GENETICS CONSORTIUM

مثال ۴- شهبازی، پرویز و بهرام طوسی

مثال ۵- موسسه تحقیقات دامپروری و یونسکو

مثال ۶- تقوی، حسن و احمد فیروزنیا. ریاضیات تجربی تهران- فردوس، ۱۳۶۵.

مثال ۷- قارونی، منوچهر؛ جواد خوش زبان و زهرا محمدی. بیماریهای ایسمیک قلب. تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۵.

۲-۴-۵ بیش از سه پدیدآورنده

برای کارهایی با چهار و بیش از چهار پدیدآورنده در صورت امکان بهتر است همه اسم‌ها نوشته شوند در صورتی که یکی از نام‌ها حذف شوند نام پدیدآورنده اول نوشته می‌شود و به دنبال آن عبارت "و دیگران" آورده می‌شود.

مثال ۱-

FITTING, Hans and others.

مثال ۲- فرهودی، ابوالحسن، و دیگران. بیماریهای نقص ایمنی: تشخیص و درمان. تهران: علمی، ۱۳۶۵.

مثال ۳- ستوده تهرانی، حسن و دیگران

۳-۴-۵ عنوان در اول

برای منابع اطلاعاتی مطمئن (مانند دانشنامه‌ها) یا اثری که محصول مشترک اشخاص زیادی است و یک فرد به عنوان پدیدآورنده (مانند فیلم‌ها) نقش غالب را ندارد، بهتر است عنوان به جای پدیدآورنده استفاده شود.

1- World Intellectual Property Organization

برای ارجاع به منابع اطلاعاتی با چندین پدیدآورنده، آوردن عنوان (البته با لحاظ موارد مطرح در بند ۵-۱) در ابتدا ممکن است مناسب‌تر باشد (به بندهای ۵-۶ و ۱۵-۶-۱ مراجعه شود).
مثال ۱-

Encyclopaedia Britannica.

مثال ۲-

The last command [silent film]. Directed by Josef VON STERNBERG.

مثال ۳-

60 years of cool. Blue Note Records OBSBN01, 1999.

مثال ۴- اطلس تشریح بدن انسان. تهران: شرکت جغرافیایی و کارتوگرافی ایران، ۱۳۶۵

۴-۴-۵ همایش‌ها

اگر فرد یا سازمان پدیدآورنده (به بند ۵-۱ مراجعه شود) به عنوان برگزار کننده منحصر به فرد همایش قابل شناسایی نباشد نام کنفرانس بهتر است به عنوان عنصر اول وارد شود.
مثال ۱-

International Conference on Scientific information. Washington DC, 1958.

مثال ۲- کنگره سراسری و بازآموزی چشم پزشکی، خلاصه مقالات و برنامه روزانه. تهران. ۱۳۷۳.

تعداد مجموعه همایش‌ها بهتر است به عنوان دوره نشان داده شود.

۵-۴-۵ پدیدآورنده فرعی

برای تسهیل شناسایی منبع اطلاعاتی خاص یا به دلیل ارتباط با هدف استناد، نام ویراستار، مترجم یا هر شخص دیگری که در تهیه منبع ایفای نقش نموده، با اشاره به نقش، باید به عنوان اضافه شود و در منبعی که ارتباط بین آن نقش و کل یا بخشی از منبع اطلاعاتی روشن است، قرار گیرد.
مثال ۱-

BAARD, H.P. *Frans Hals*. Translated from the Dutch by George STUYCK.

مثال ۲-

BACH, C.P.E. *Sonate G-moll für Violine und obligates Cembalo*. Herausgegeben von Anne Marlene GURGEL.

مثال ۳-

FOWLER, H.W. *A dictionary of modern English usage*. 2nd ed. Revised by Sir Ernest GOWERS.

مثال ۴-

Macbeth [film]. Directed by Orson WELLES.

مثال ۵- ویل، یوجین. فن سناریونویسی. ترجمه پرویز دوائی. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی، اداره کل تحقیقات و روابط سینمایی، ۱۳۶۵.

مثال ۶- پوپ، آرتور. نقشه شهرها. ترجمه محمد علی صبوری

مثال ۷- دوما، موریس. تاریخ صنعت و اختراع. ویرایش دوم. ویراستار الکساندر تور

۵-۴-۶ پدیدآورنده چاپ‌های مختلف

اگر ویرایش جدید، خلاصه یا به روز رسانی یک منبع اطلاعاتی توسط پدیدآورنده جدیدی تهیه شده باشد، بهتر است نام پدیدآورنده اولیه، در صورتی که به عنوان پدیدآورنده در منبع انتخابی آورده شده باشد، استفاده شود.

مثال ۱-

PARKER, T.J., and W.A. HASWELL. *A text book of zoology*. 6th ed. Vol. 1 revised by Otto LOWENSTEIN; vol. 2 revised by C. FORSTER-COOPER. London: Macmillan, 1940.

مثال ۲-

GORDON, Dexter. Settin' the pace. In: *Long Tall Dexter, the Savoy Sessions* [sound disc]. New York: Savoy, 1976, SIL 2211, side B, track 5. Distributed by Arista Records Inc., 1776 Broadway, New York, NY 10019. Originally released on Savoy, MG 9003, 1947.

مثال ۳- فاطمی، ساسان و سیاوش شهشهانی. اسرار مکعب روبیک. ویرایش سوم. ویراستار جلد اول لیلا صبوری؛ ویراستار جلد دوم محمد شیرازی. تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۷.

۵-۵ اسامی مستعار

اگر یک اثر با نام مستعار منتشر شود، معمولاً فقط این نام در منبع نشان داده می‌شود.

مثال ۱-

CARROLL, Lewis.

مثال ۲-

MAUROIS, André.

مثال ۳- فرانس، آناتول

اگر نام واقعی پدیدآورنده مشخص باشد ممکن است با عبارت "ملقب به" نشان داده شود.

مثال ۴-

BLAKE, Nicholas [pseud. of Cecil Day LEWIS].

مثال ۵-

Æ [pseud. of RUSSELL, George William].

مثال ۶- شفیعی کدکنی، محمد رضا [ملقب به م.سرشک].

مثال ۷- اخوان ثالث، مهدی [ملقب به م.امید]. آخر شاهنامه: مجموعه شعر. تهران: مروارید، ۱۳۴۶.

۶ عنوان

۱-۶ شکل عنوان

۱-۱-۶ شکل ترجیحی

بهتر است جمله بندی و املاي عنوان به شکلی نشان داده شود که در منبع انتخابی آورده شده است (به بند ۴-۱ مراجعه شود).

۲-۱-۶ اشکال دیگر

در صورتی که اشکال دیگری از عنوان در منبع انتخابی آورده شده باشد، بهتر است از برجسته‌ترین آن‌ها استفاده شود. اگر عنوان در چندین شکل با برجستگی یکسان آورده شود، بهتر است به یکی از اشکالی که در زیر به ترتیب اولویت فهرست شده‌اند، استفاده شود:

الف- عنوانی که به طور عمده در زبان و متن منبع اطلاعاتی مورد استناد، استفاده شده

ب- عنوانی که به صورت برجسته با ترتیب عناوین و ساختار منبع نشان داده شده

پ- عنوانی در زبان مخاطبان هدف اصلی

ت- برای کارهای نقشه کشی

- ۱- یک عنوان چاپ رو چاپ
 - ۲- یک عنوان در تابلو عنوان
 - ۳- عنوانی در شبکه یا دیگر حاشیه‌ها که جزئیات نقشه را در برگیرد
 - ۴- عنوانی در جای دیگر
- ث- برای آثار گرافیکی
- ۱- عنوانی شکل دهنده قسمتی از طرح اصلی
 - ۲- عنوانی دست‌نویس روی منبع اطلاعاتی
 - ۳- عنوانی مرسوم و مشهور مانند Mona Lisa
- ج- اشکال دیگر عنوان
- مثال ۱-

Eric, or Little by little: a tale of Roslyn School.

مثال ۲- زندانی قلعه قهقهه، یا سرگذشت قهرمانی‌های شاه اسماعیل ثانی

۳-۱-۶ عنوان جدید

اگر مطلب استناد شده به طور گسترده با عنوانی متفاوت از منبع انتخابی شناخته شده باشد، یا اصلاً با عنوانی متفاوت منتشر شده باشد، عنوان پیشنهادی در صورت ضرورت در داخل قلاب نشان داده می‌شود.

مثال ۱-

CENTRAL ADVISORY COUNCIL FOR EDUCATION (ENGLAND). *Children and their primary schools* [Plowden Report].

مثال ۲-

Cutter's Way [Cutter and Bone] [film].

مثال ۳-

GREAT BRITAIN. House of Commons. *Official Report. Parliamentary debates* [Hansard].

مثال ۴- شورای مرکزی آموزش و پرورش [انگلستان]. کودکان و مدارس ابتدایی [گزارش پلاودن].

مثال ۵- بریتانیا. گزارش رسمی مجلس عوام. مجلس مناظره [صورت جلسات رسمی پارلمان].

۴-۱-۶ عناوین بلند

ممکن است عناوینی که به‌طور غیر متعارفی طولانی هستند با حذف چند کلمه کوتاه شده باشند اما لغات ضروری، به غیر از حروف تعریف معین و نامعین، نباید حذف شوند یا تغییر پیدا کنند. به استثناء حروف، برای بقیه کلمات حذف شده از سه نقطه استفاده می‌شود (برای خلاصه کردن عناوین دوره‌ای به بند ۶-۳-۴ رجوع شود).

مثال ۱-

در منبع: نقشه میان کشورهای ترکیه و بیرماه آسیای صغیر، ایران، هند، مصر و عربستان و دریا‌های سیاه، خزر و سرخ را در بر می‌گیرد.

در ارجاع: نقشه میان کشورهای ترکیه و بیرماه ...

مثال ۱- بیوشیمی عمومی، برای پرستاران، دانشجویان رشته پزشکی، داروسازی، تغذیه ...

۵-۱-۶ عناوین فرعی

عناوین فرعی در صورتی نشان داده می شوند که حاوی اطلاعات ضروری درباره یک منبع اطلاعاتی باشند (به بند ۶-۱-۶ مراجعه شود)، در غیر این صورت ممکن است حذف شوند.

مثال ۱-

Etheldreda's Isle: a pictorial map of the Isle of Ely to commemorate the 1300th anniversary of the founding of Ely's conventual church.

مثال ۲-

Eric, or Little by little: a tale of Roslyn School.

مثال ۳- از کوچه زندان: درباره زندگی و اندیشه حافظ

۶-۱-۶ عنوان مبهم یا اشتباه

ممکن است یک عنوان مبهم یا عنوانی که نمی تواند متن یک منبع اطلاعاتی را به روشنی بیان کند، در داخل قلاب بعد از عنوان توضیح داده شود. ممکن است عنوانی که به طور نامفهومی خلاصه شده است، در صورت معلوم بودن به شکل کامل ارائه شود.

مثال ۱-

Statistical digest of the war. [1939-1945].

مثال ۲-

Two trio sonatas for two violins and basso continuo. [Op.5 no. 4, 5].

مثال ۳- خانه اجاره ای [نمایشنامه].

مثال ۴- خلاصه آماری از جنگ. [۱۹۳۹-۱۹۴۵].

مثال ۵- جهان نما [نقشه]

بهتر است موضوع خاص یا سطح تحت پوشش در عنوان نقشه کشی ارائه شود. بهتر است برای یک منطقه جغرافیایی هم نامی که در تاریخ تهیه نقشه استفاده می شده و هم معادل جدید آن آورده شود.

مثال ۶-

National topographic map series. 1:100,000. [Queensland index map].

مثال ۷-

Gull's eye view [of Hugh Town, St Mary's, Scilly Isles].

۷-۱-۶ بدون عنوان

اگر یک عنوان روشن برای مدرک مورد استناد وجود نداشته باشد، در صورت امکان یک عنوان عامه پسند و رایج نشان داده می شود. در غیر این صورت بهتر است یک عنوان حاوی اطلاعات زیر در داخل قلاب آورده شود:

الف- ماهیت موضوع خاص

ب- ماهیت مطلب (مانند رساله، نقشه، طرح، نقاشی، شاخص، حکاکی، عکس)، در صورت کاربردی بودن نام شی، توصیف می شود (مانند شخص، ساختمان، مکان و غیره)

ج- برای یک قسمت مجزا از نقشه (مانند نقشه جهان، یک شیت نقشه) سطح تحت پوشش

مثال ۱-

[Wildlife sanctuaries of Trinidad].

مثال ۲-

Untitled [Judo fighters] [photograph]. In: Starkey, Hannah. *Moments in the modern world: photographic works by Hannah Starkey 1997-2000*. Irish Museum of Modern Art, 2000. ISBN 1-873654-90-1.

مثال ۳- [پناهگاه‌های حیات وحش ایران]

مثال ۴- بدون عنوان [جودوکاران] [عکس]. در عزیز، حاتمی. لحظه‌ها در جهان مدرن: آثار عکاسی توسط عزیز حاتمی ۱۳۸۱-۱۳۸۵. موزه هنرهای زیبای ایران، ۱۳۸۵.

مقیاس و نام مجموعه‌های کل فروست یک نقشه بهتر است برای متمایز شدن از دیگر نقشه‌های همان ناحیه نشان داده شود.

مثال ۵-

[Western Australia forestry series. 1:63,360].

مثال ۶-

[Hong Kong. 1:1,000. Series HP1C].

مثال ۷- [گیتاشناسی. نقشه شماره ۱۳۷]

مثال ۸- [موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی سحاب. ۱:۲۰۰۰۰]

برای آثار گرافیکی بهتر است ماهیت موضوع و فرآیند چاپ آورده شود.

مثال ۹-

PELHAM, Henry, del. [Quin Abbey, Co. Clare. General view] [engraving].

۲-۶ ترجمه عنوان

عنوان اصلی منبع اطلاعاتی ترجمه شده یا ترجمه یک عنوان ممکن است بلافاصله بعد از عنوان اصلی آورده شود.

مثال ۱-

The Artamonovs [Delo Artamonvykh].

مثال ۲-

Delo Artamonovykh [The Artamonovs].

مثال ۳- جنگ تحمیلی [الحرب المفروضه]

۳-۶ عناوین پایندها

۱-۳-۶ شناسه‌هایی برای عناوین

در صورتی که عنوان پاینده منتشر شده توسط یک انجمن یا سازمان مشابه به خودی خود برای شناسایی نشریه کافی نباشد، بهتر است نام سازمان به آن اضافه شود.

مثال ۱-

Bulletin trimestriel. Institut archéologique du Luxembourg.

مثال ۲- نشریه اطلاعاتی و آماری. وزارت صنایع سنگین

نشریات با عنوان یکسان بهتر است با اضافه کردن مکان نشر از یکدیگر متمایز شوند.

مثال ۳-

Natura (Amsterdam).

Natura (Bucharest).

۲-۳-۶ عنوان کلیدی

اگر عنوان کلیدی وجود داشته باشد (به استاندارد ملی ایران شماره ۸۹۳۱ مراجعه شود) ممکن است در جایی که در منبع انتخابی به چشم می‌خورد، نشان داده شود (به بند ۴-۱ مراجعه شود). شابا باید حاوی عنوان کلیدی باشد.

مثال ۱-

Geological Magazine. ISSN 0016-7568.

مثال ۲-

Journal of Technological Education [online]. ISSN 1045-1064.

مثال ۳- نشریه زمین شناسی. شاپ ۷۵۶۸-۰۰۱۶.

۳-۳-۶ عناوین اولیه و بعدی

عناوین اولیه و بعدی یک پیابند ممکن است با سال‌هایی که از آن عنوان استفاده می‌شده، آورده شود.

مثال ۱-

British Journal of Physical Education. 1970- .

مثال ۲-

Journal of Physical Education. 1945-1954.

مثال ۳-

Physical Education. 1955-1959.

مثال ۴- فهرست مقالات انقلاب اسلامی در مطبوعات ایران. ۱۳۶۱-۱۳۶۲

مثال ۵- فهرست مقالات در مطبوعات انقلاب اسلامی ایران. ۱۳۶۲-

۴-۳-۶ کوتاه نوشت

عناوین نشریات ادواری که کلید عنوان آنها در دسترس نیست ممکن است بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵۸۳۱ خلاصه شوند. در صورتی که هر گونه احتمال بروز ابهام وجود داشته باشد، عنوان بهتر است به طور کامل نشان داده شود.

۴-۶ تفاوت میان عنوان مقاله و عنوان مطلب اصلی

اگر مطلب مورد استناد از یک مقاله باشد، باید از نظر تاییپی از مدرک اصلی متمایز شود. برای تک نگاشت‌ها، عبارت "In" قبل از عنوان مطلب اصلی آورده می‌شود. استفاده عبارت رابط "In" برای استناد از مقالات مجلات ضروری نبوده و برای دیگر انواع پیابندها نیز اختیاری است.

مثال ۱-

Belle de Jour. In: *Magill's Survey of cinema* [online]. Pasadena [CA]: Salem Press, 1985- [viewed 1994-08-04]. Accession number 0050053. Available from: Dialog Information Services, Palo Alto [CA].

مثال ۲-

BRY, I., and L. AFFLERBACH. In search of an organizing principle for behavioural science literature. *Community Mental Health Journal*. 1968, 4(1), pp. 75-84. ISSN 0010-3853.

مثال ۳-

CLARK, Carol. On the threshold of a brave new world. In: *Blueprint of the body* [online]. CNN.com, 2000 [viewed 24 August 2000; 10:25 EST]. In-depth specials. Available from: <http://www.cnn.com/SPECIALS/2000/genome/story/overview/>

مثال ۴-

McCONNELL, W. H. Constitutional history. In: *The Canadian encyclopaedia* [CD-ROM]. Macintosh version 1.1. Toronto: McClelland & Stewart, ©1993. ISBN 0-7710-1932-7.

مثال ۵-

MICHAEL, D. The effect of local deformations on the elastic interaction of cross walls coupled by beams. In: COULL, E.A. and B. STAFFORD-SMITH. *Tall buildings*. Oxford: Pergamon Press, 1967.

مثال ۶- جونز، سرهارفورد، آخرین روزهای لطفعلی خان زند، ترجمهٔ هما ناطق جان گرنی. در غلامرضا ورهرام، تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران در عصر زند. تهران: معین، ۱۳۶۶.

در دیگر زبان‌ها ممکن است حرف ربطی دیگری بر "In" ترجیح داده شود برای مثال استفاده از عبارت "Julkaisussa" در زبان فنلاندی.

مثال ۷-

SUHONEN, Pertti. Suomalaiset arvot ja politiikka. *Julkaisussa: Aikamerkki*. 1989, 62(1), 2-23.

۵-۶ کنفرانس‌ها

اگر کنفرانس‌ها منظم و با یک عنوان برگزار شوند، شاید اضافه کردن تاریخ و مکان کنفرانس برای شفافیت بیشتر ضروری باشد.

۷ نقش رسانه

در صورت لزوم، باید اطلاعاتی درباره ماهیت منبع اطلاعاتی و چگونگی دسترسی به آن در داخل قلاب نشان داده شود. در بند ۱۵-۲-۲ نقش رسانه برای منابع الکترونیکی بیان شده است.

مثال‌ها-

[Braille]

[cine film (35 mm)]

[computer tape reel]

[CD]

[DVD]

[Blu-ray disc]

[film strip (35 mm)]

[globe]

[map]

[microfiche (48x)]

[microfilm reel (16 mm negative)]

[photograph]

[score]

[slide (2 in.)]

[sound disc (45 rpm)]

[videocassette (VHS PAL)]

[wall chart]

[اسی دی]

[ادی وی دی]

[نقشه]

[کره جغرافیایی]

[اسلاید]

۸ ویرایش

۱-۸ ویرایش‌های مختلف

ویرایش باید بر اساس منبع انتخابی مشخص گردد.

مثال ۱-

3rd ed., revised.

مثال ۲-

New enlarged edition.

مثال ۳- ویرایش پنجم. با تجدید نظر و اصلاحات و اضافات.

اگر چاپ‌های مختلف یک مجله در کشورهای مختلف، مانند کانادا و آمریکا، چاپ شود، بهتر است نام کشور چاپ کننده بعد از عنوان ذکر شود.

۲-۸ چاپ به روز شده

برای قسمت‌هایی که به طور کلی یا جزئی به روز شده‌اند، تغییر یافته‌اند یا حذف شده‌اند، بهتر است سال و شماره حذف، به روز رسانی یا تغییر نسخه و در صورت لزوم ماه، روز و ساعتی (به بند ۹-۳-۳ مراجعه شود) که نسخه ایجاد یا اطلاعات به دست آمده است، روشن شوند.

مثال ۱-

PARALOG AB. 3RIP® [program]. Version 4.0. Stockholm: Paralog, 1981.

مثال ۲-

Financial Times Commodity Reports. Prestel®, page 248310, 1983-06-09 [consulted 1999-04-12, 13:57].

مثال ۳-

Mac OS X Update 10.4.7 Intel [software]. 27 June 2006.

مثال ۴- به روز رسانی انتل نسخه ۱۰.۴.۷ [نرم افزار]. ۸ اردیبهشت ۱۳۹۰

برای استفاده از علامت ® بند ۱۴-۶ را مطالعه کنید.

برای شفافیت بیشتر ممکن است هم تاریخ انتشار و هم تاریخ به روز رسانی گنجانده شود.

مثال ۵-

International DOI Foundation. *DOI Handbook* [online]. ©2006. Updated 19 September 2007 [viewed 20 May 2008]. Available from: <http://www.doi.org/hb.html>

مثال ۶- بنیاد بین المللی غدیر. دستنامه غدیر [پیوسته]. ۱۳۸۷. به روزرسانی در ۲۰ شهریور ۱۳۸۹. [تاریخ بازدید ۲۵ فرودین ۱۳۹۰]. قابل دسترس در:

<http://alghadir.ir/alghadir/?q=%D8%A2%D8%AB%D8%A7%D8%B1>

۹ نشر

۱-۹ مکان

۱-۱-۹ کلیات

بهتر است مکان نشر همان گونه که در منبع انتخابی به وضوح مشاهده می‌شود، نشان داده شود. اگر مکان مشخص باشد ولی در منبع انتخابی ذکر نشده باشد، ممکن است در داخل قلاب ارائه شود.

برای مکان‌های شناخته شده بزرگ‌تر، ممکن است مکان به تنهایی آورده شود. برای مکان‌های کوچک‌تر یک شناسه (مانند شهرستان، دانشکده، ایالت، استان، کشور) به نام مکان اضافه می‌گردد.

مثال ۱-

London.

مثال ۲-

London (Ontario).

مثال ۳- میلان

مثال ۴- میلان (استان آذربایجان شرقی)

نام کشورها و شهرستان‌ها ممکن است بر اساس استانداردهای ISO 3166-1 و ISO 3166-2 کد گذاری شوند.

۲-۱-۹ مکان‌های متعدد

در صورتی که نام دو یا چند مکان، با اهمیت یکسان، به وضوح در ارتباط با یک ناشر، توزیع کننده، تولیدکننده و غیره مشاهده شود، فقط نام اولین مکان آورده می‌شود.

۲-۹ ناشر یا جانشین آن

۱-۲-۹ کلیات

بهتر است شخص یا سازمانی که در منبع انتخابی به وضوح به عنوان مسئول نشر مدرک مورد استناد نشان داده شده است، به عنوان ناشر نمایش داده شود.

مثال ۱-

DIALOG INFORMATION SERVICES. *Enhancements to the DIALOG Search System: DIALOG version 2 (user manual update)*. Palo Alto [California]: DIALOG, 1985 Nov. Technical Memo 5.

مثال ۲- هسن، مارک. مدیریت آموزشی و رفتار سازمانی. ترجمه محمد علی نایلی. اهواز: دانشگاه شهید چمران، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، ۱۳۶۴.

احتمالا در قسمت‌های مختلف چندین سازمان یا شخص به عنوان مسئول توصیف شده باشند. در این صورت اولویت به ترتیب زیر است:

الف- شرکت ناشر و تولید کننده

ب- سازمان توزیع و نشر

پ- چاپخانه یا کارخانه

ت- سازمان حمایت کننده

نام ناشران با حذف جزئیات غیر ضروری برای شناسایی، خلاصه شود.

۲-۲-۹ چندین ناشر

اگر نام دو یا چند سازمان، با اهمیت یکسان و نقش مساوی وجود داشته باشد، تنها نام اولین ناشر نشان داده می‌شود.

۳-۲-۹ حمایت کننده، توزیع کننده و غیره

در صورت مناسب بودن ممکن است نام سازمان حامی و توزیع کننده در کنار نام ناشر نشان داده شود.

مثال ۱-

Chichester: Phillimore, for the Society of Genealogists.

مثال ۲-

Paramount Pictures 1928. London: distributed in the UK by Universal International Pictures (UK).

مثال ۳-

Distributed by Arista Records Inc., 1776 Broadway, New York, NY 10019. Originally released on Savoy MG 9003, 1947.

مثال ۴- تهران: توزیع شده توسط مرکز پخش ناصر، ۱۳۸۶.

۳-۹ تاریخ

۱-۳-۹ کلیات

بهتر است تاریخ نشر، ساخت، توزیع، اجرا، ارسال و غیره ذکر شود. معمولاً آوردن سال کافی است، اما در برخی موارد (مانند منابع اطلاعاتی آنلاین، روزنامه‌ها، ثبت اختراعات، تصاویر تلویزیونی و تصاویر ماهواره‌ای) ممکن است ماه، روز و در مواردی ساعت ضروری باشد.

برای محصولات دیداری- شنیداری، در صورتی که شاخص منحصر به فرد دیگری از آن ویرایش خاص در دسترس نباشد، بهتر است در کنار منبع ارسال تاریخ و ساعت ارسال و نیز سازمان ارسال کننده نشان داده شود.

اگر تاریخ حق نشر ذکر شود (به بند ۳-۹-۵ مراجعه شود) بهتر است قبل از آن علامت © یا cop قرار گیرد. واژه کپی رایت در انگلیسی و معادل آن در سایر زبان‌ها می‌تواند به صورت جایگزین استفاده شود.

۲-۳-۹ سال

سال همان‌گونه که در منبع انتخابی مشاهده می‌گردد، نشان داده می‌شود، اما زمانی که سال در منبع اطلاعاتی به صورت حروفی نوشته شده است، بهتر است در فهرست منابع به صورت عددی نشان داده شود. اگر در منبع اطلاعاتی، تاریخ از تقویمی غیر از تقویم مسیحی آورده شود، بهتر است با یک سیستم کاربردی تاریخ معادل آن در تقویم مسیحی در داخل قلاب نشان داده شود.

مثال ۱-

Jewish calendar 5685 [1925].

اگر تاریخ نشان داده شده در منبع اطلاعاتی مشخصاً نادرست باشد، بهتر است تاریخ صحیح در داخل قلاب ارائه شود.

مثال ۲-

1959 [i.e. 1995].

مثال ۳- اشتاین بک، جان. زنده باد زاپاتا. تهران: خاتون، ۱۳۷۶ [۱۳۶۷].

۳-۳-۹ ماه، روز، ساعت

اگر تاریخ دقیق‌تری نیاز باشد، ممکن است به یکی از حالت‌های زیر نشان داده شود:

الف- به صورت عددی و به ترتیب سال، ماه، روز و در صورت ضرورت ساعت، دقیقه و ثانیه (به استاندارد ISO 8601 رجوع شود)

مثال ۱-

1984-02-10, 13:43:11.

پ- با املای ماه به صورت کامل یا خلاصه شده و با روز، ماه، سال و ساعت و نشان دادن آن به ترتیب استفاده شده در منبع انتخابی (به بند ۴-۱ مراجعه شود).

مثال ۲-

10 Feb. 1984.

پ- در صورت مناسب بودن همان گونه که در منبع انتخابی نشان داده شده، آوردن امثال فصل و نیمسال دانشگاهی

۹-۳-۴ بدون تاریخ

اگر سال نشر نشان داده نشده باشد، اما بتوان آن را مشخص کرد، بهتر است ارائه شود. اگر تاریخ دقیق مشخص نباشد، بهتر است یک تاریخ تقریبی بعد از یک علامت سوال یا "ca." ارائه شود. اگر امکان تخمین وجود نداشته باشد، بهتر است بیان شود.

مثال ۱-

[ca. 1750].

مثال ۲-

[16th century].

مثال ۳-

[no date].

مثال ۴- [۱۳۸۹؟]

مثال ۵- [بی تا]

مثال ۶- [۱۳۸-]

مثال ۷- [-۱۳]

۹-۳-۵ تاریخ‌های متعدد

بهتر است هنگام تجدید چاپ، رونویسی و نسخه برداری یک منبع، تاریخ نسخه اصلی، به همراه تاریخ تجدید چاپ و یا نسخه برداری نشان داده شود.

مثال -

1796 copied 1810.

اگر در منبع انتخابی تاریخ نسخه برداری با تاریخ نشر تفاوت داشته باشد، هر دو نشان داده می‌شوند.

۹-۳-۶ محدوده تاریخ‌ها

بهتر است در منبعی که کل یا بخشی از آن در یک دوره چند ساله منتشر شده است، سال‌های انتشار قسمت اول (که ممکن است ضرورتاً بخش اول منبع نباشد) و آخرین قسمت نشان داده شود. اگر دوره در حال حاضر پایان نیافته است، به دنبال سال بخش اول خط تیره و فاصله قرار می‌گیرد. در هر صورت بهتر است شمارش و صفحه گذاری (به بند ۱۰ مراجعه شود) نشان داده شود.

۱۰ شمارش و صفحه‌شمار^۱

۱-۱۰ کلیات

بهتر است ذکر اجزا یک مطلب بر حسب منبع اطلاعاتی استفاده شده بوده و ترتیب آن‌ها از اصل بزرگ‌تر به کوچک‌تر پیروی کند.

مثال ۱-

Data Protection Act 1984. Schedule 1, c 35, Part 1, clause 7.

مثال ۲- برنامه حفاظت اطلاعات. برنامه اول. قسمت اول. بند هفت.

۱۰-۲ بخش مورد استناد

ارجاع بهتر است مطلب مورد استناد را مشخص کند. برای مقاله شماره و نقش کوچک‌ترین جز مشخص شده بهتر است به‌طور جداگانه نشان داده شود.

مثال ۱-

vol. 6, no. 3, pp. 25-45.

مثال ۲-

vol. 2, plate XXV.

مثال ۳-

fiche 4, frame B5.

مثال ۴- ج ۳، ص ۲۰۱-۲۱۶.

مثال ۵- شماره ۱۰، ج ۹، ص ۲۷۸-۲۸۳.

در موزیک، در صورتی که ارجاع به یک میزان خاص لازم باشد، بهتر است از دقیق‌ترین شکل ارجاع قابل دسترس استفاده شود. بهتر است شماره‌های میله‌ای ذکر شوند، مگر در صورتی که در نت نویسی چاپ شده باشند.

چنانچه تمام مدرک مورد استناد باشد، ممکن است گستره آن داخل قلاب ذکر شود.

مثال ۶-

<http://www.eursurveillance.org/ViewArticl.aspx> [7pp].

۱۰-۳ حذف دوره‌ها

ممکن است اصطلاح جلد و اصطلاحات برای اجزا کوچک‌تر پیاپی حذف شود و اعداد به‌صورت تاییبی، شماره جلد با تایپ برجسته و شماره بخش درون قلاب، از هم متمایز شوند.

مثال -

6(3), 25-45.

۱۱ عنوان و شماره فروست

اگر یک نشریه حاوی عنوان یک فروست متشکل از یک جز با شماره یا بدون شماره باشد، عنوان فروست و شماره آن در منبع آورده می‌شود. این عنوان و شماره آن همان‌طور که در نشریه به چشم می‌خورد، ثبت می‌شود.

1- Numeration and pagination

مثال ۱-

Oceanographic report series, 99-12.

مثال ۲-

Studies in aboriginal rights.

مثال ۳-

Handbook of motivation and cognition. The interpersonal context, vol. 3.

۱۲ شناسه‌ها

اگر یک مدرک دارای شماره استاندارد بین‌المللی (مانند شابک^۱، ISAN، ISMN و ISRC) یا شناسه بین‌المللی دیگر مانند شناسه الکترونیکی کالا (DOI)^۲ باشد، که به‌طور منحصر بفردی منبع را مشخص کند، بهتر است در منبع آورده شود (به بندهای ۶-۳-۲ و ۱۵-۲-۶ مراجعه شود).

مثال ۱-

Geological Magazine. ISSN 0016-7568.

مثال ۲-

MANN, Thomas. *Mario the magician & other stories*. Translated from the German by H. T. Lowe-Porter. London: Vintage Classics, 2000. ISBN 0-7493-8662-2.

مثال ۳-

ROBINSON, R. Quiet and Poised: "Silent" Genes Accumulate Transcription Machinery. *PLoS Biol.* 2010, **8**(1), e1000269. eISSN-1545-7885. ISSN-1544-9173. Available from: doi:10.1371/journal.pbio.1000269

۱۳ مکان

اگر تعداد محدودی از رونوشت‌های یک مدرک وجود داشته باشد، بهتر است قبل از نام مکان کلمه "At:" نشان داده شود و در صورت ضرورت به دنبال آن نام مخزنی آورده شود که رونوشت استفاده شده در آن نگهداری می‌شود، نشانه بازبایی آن به همان شکل استفاده شده در مخزن می‌باشد. برای مطالعه بیشتر به بندهای ۱۵-۲-۶ و ۱۵-۷-۲ رجوع شود.

مثال -

GOSSE, Sylvia (1881-1968). *The Garden, Rowlandson House* [etching and aquatint, 1912]. At: London: British Museum, Department of Prints and Drawings. Register number 1915-27-41.

۱۴ اطلاعات عمومی اضافی

۱-۱۴ کلیات

ممکن است اطلاعات تکمیلی نشان داده شده در بندهای ۱۴-۲ تا ۱۴-۷ در بعضی منابع گنجانده شود. بهتر است گنجاندن این اطلاعات در یک منبع، با رهنمودهای زیر سازگار باشد.

1- ISBN

2- Digital Object Identifier

۲-۱۴ رده بندی

اگر نمادهای رده بندی ثبت شده در منبع اطلاعاتی گنجانده شوند، بهتر است ترتیب رده بندی نشان داده شود.

مثال ۱-

UDC 001.811:025.171.

مثال ۲-

DDC 709.24.

مثال ۳-

Int. CI. E02F 3/76. GB CI. E1F 12. (Used with patents.)

۳-۱۴ اندازه

ممکن است اندازه منبع اطلاعاتی چاپ شده در منبع گنجانده شود، اگر:
الف- طول تنها چند میلیمتر باشد.

مثال ۱-

210 mm.

ب- عرض بعد از طول

مثال ۲-

210 mm x 150 mm.

پ- در صورت مناسب بودن اندازه کاغذ (برای مطالعه بیشتر به استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۷ مراجعه شود) و زمانی که ضروری باشد به دنبال آن واژه "landscape"

مثال ۳-

A5 landscape

۴-۱۴ قیمت و چگونگی دسترسی

ممکن است اطلاعات درباره قیمت و چگونگی دسترسی، به همان ترتیبی که توسط ناشر بیان شده است، نشان داده شود.

۵-۱۴ زبانها

ممکن است در صورت مناسب بودن زبان (های) اصلی یا ترجمه‌های متن ذکر شود.

مثال ۱-

BAARD, H.P. *Frans Hals*. Translated from the Dutch by George STUYCK.

مثال ۲-

ANDRIĆ, Ivo. *Il est un pont sur la Drina: chronique de Vichégrad*. Translated from Serbo-Croatian into French by Georges LUCIANI.

۶-۱۴ علامت تجاری ثبت شده

ممکن است علامت تجاری ثبت شده به وسیله "®" نشان داده شود.

۷-۱۴ اطلاعات دیگر

ممکن است اطلاعات دیگری مربوط به اهداف یک منبع خاص گنجانده شود.

۱۵ انواع خاص منابع اطلاعاتی

۱-۱۵ کلیات

موارد بیان شده در بندهای ۴ تا ۱۴ به علاوه مواردی که در زیر بیان می‌شود برای انواع خاص منابع اطلاعاتی به کار برده می‌شوند. همچنین در جدول ب ۵ فهرست اجزا و در پ ۷ تا پ ۱۷ مثال‌هایی از این موارد و دیگر منابع الکترونیکی آورده شده است.

۲-۱۵ منابع اطلاعاتی الکترونیکی یا قسمت‌ها و مقاله‌های مربوط به آن

۱-۲-۱۵ کلیات

بعضی توصیف‌های اضافی و توسعه یافته عناصر لازم برای استناد به منابع اطلاعات الکترونیکی در این قسمت آورده شده است، که موارد زیر را پوشش می‌دهد:

الف- تک نگاشت‌های الکترونیکی، پایگاه‌های داده و برنامه‌های کامپیوتری،

ب- پیایندهای الکترونیکی،

پ- فهرست مباحث الکترونیکی، وبلاگ‌ها و پیام‌های الکترونیکی.

۲-۲-۱۵ نوع رسانه

بهتر است نوع رسانه برای منبع اطلاعاتی الکترونیکی در معرفی رسانه نشان داده شود (به بند ۷ مراجعه شود).

مثال ۱-

[online].

مثال ۲-

[disc].

در صورت مطلوب بودن، ممکن است نوع خاص منبع اطلاعاتی الکترونیکی نیز نشان داده شود.

مثال ۳-

[online database].

مثال ۴-

[online serial].

مثال ۵-

[computer program].

مثال ۶-

[electronic mail].

مثال ۷-

[digital image].

مثال ۸-

[podcast].

مثال ۹-

[audiofile].

۱۵-۲-۳ الزامات سیستم

بهرتر است اطلاعات اضافی مربوط به الزامات سیستم فراتر از آنچه در معرفی رسانه نشان داده شده است، در یادداشتی ثبت شود. الزامات سیستم ممکن است شامل:

الف- نوع کامپیوتری که منبع اطلاعاتی طراحی شده در آن خوانده می‌شود،

ب- نام سیستم عامل و نسخه آن،

پ- اندازه فایل،

ت- الزامات نرم افزاری،

ث- هر نوع ویژگی یا توصیه‌های جنبی.

بهرتر است از عبارت سازی ارائه شده توسط منبع اطلاعاتی یا مستند سازی آن استفاده شود. برای کاهش ابهام توصیه می‌شود عبارت الزامات سیستم یا معادل آن در ابتدای این اطلاعات آورده شود.

مثال-

System requirements: PC Windows 98, 2000, or XP; 32 MB RAM; 800 × 600 resolution colour display; Internet Explorer 5.0 or later; Flash 6 or later plug-in; sound card.

۱۵-۲-۴ ویرایش

به دلیل به‌روز رسانی یا توسعه اغلب منابع اطلاعاتی الکترونیکی، این منابع اطلاعاتی معمولاً توضیحی در خصوص ویرایش دارند. ممکن است واژه‌هایی مانند "ویرایش"، "نسخه"، "سطح" یا "به‌روز رسانی" استفاده شود. همچنین ممکن است عبارات سنتی مانند "چاپ اصلاح شده"، "به‌روز رسانی سوم" یا "سطح آموزش" به چشم بخورد. ارقام یا دیگر مولفه‌های ویرایش بر اساس عبارات نشان داده شده در منبع ثبت می‌شوند.

مثال ۱-

5th edition.

مثال ۲-

Version 3.1.

مثال ۳-

1.0 Rev A.

مثال ۴- ویرایش پنجم

مثال ۵- نسخه ۴.۱

۱۵-۲-۵ تاریخ استناد

به دلیل منابع اطلاعاتی احتمالی با تهیه کننده متفاوت یا فقدان یک تاریخ قابل اتکای دیگر در منبع یا مستندات، تاریخی که منبع اطلاعاتی الکترونیکی واقعا مشاهده شده است در داخل قلاب نشان داده می‌شود. بهتر است قبل از تاریخ استناد عبارت "viewed" یا عبارتی معادل آن آورده شود.

تاریخ تک نگاشت‌ها یا مقاله‌های درون تک نگاشت‌های الکترونیکی بهتر است:

الف- تاریخ به‌روز رسانی یا بازنگری، یا

ب- اگر تاریخ به‌روز رسانی یا بازنگری وجود نداشته باشد، اگر هم شماره گذاری و هم صفحه‌بندی وجود داشته باشند، یا

پ- در صورتی که نه تاریخ به روز رسانی یا بازنگری و نه شماره گذاری و صفحه بندی وجود نداشته باشند، تاریخ انتشار (به بندهای ۴-۵ و ۹-۳ مراجعه شود).
برای پیوندها بهتر است این اطلاعات از شماره گذاری و صفحه بندی پیروی کنند (به بند ۱۰ مراجعه شود).
مثال ۱-

[viewed 3 September 2006].

مثال ۲-

[viewed 2005-12-29].

مثال ۳-

[viewed 17 May 2008, 16:15 EST].

۱۵-۲-۶ قابلیت دسترسی و دستیابی

اطلاعات اضافی جهت شناسایی و مکان یابی منبع اطلاعاتی اصلی مورد استناد (به بند ۵-۲ مراجعه شود)، بهتر است برای منابع اطلاعاتی آنلاین فراهم شود. این اطلاعات بهتر است به وسیله عبارت "Available from" یا یک عبارت معادل مناسب دیگر (مانند "Mode of access") مشخص شوند.
اطلاعات مکان یابی برای منابع اطلاعاتی آنلاین در یک شبکه رایانه ای مانند شبکه اینترنت بهتر است به رونوشتی از منبع که واقعا مشاهده شده، ارجاع شود و آدرس شبکه برای مکان یابی (مانند URL، URI) و روش دسترسی به منبع اطلاعاتی را شامل شود. بهتر است عناصر مکان یابی اطلاعات (مانند آدرس رایانه اصلی، نام دایرکتوری^۱، نام فایل) با نشان گذاری یکسان، حروف بزرگ و حروف کوچک همان طور که در منبع نشان داده شده، نوشته شوند.

مثال ۱-

Available from: <http://www.collectionscanada.ca/moodie-trail/index-e.html>

مثال ۲-

Available from Internet via anonymous FTP from: BORG.LIB.VT.EDU

مثال ۳-

Available from: MedlinePlus.

اگر اطلاعات مکان یابی به شکسته شدن در آخر سطر نیاز داشته باشد، شکستن بهتر است قبل از دیگر علائم نشان گذاری و بعد از یک یا دو ممیز ایجاد شود.

مثال ۴-

Available from: <http://www.lac-bac.gc.ca/iso/tc46sc9/standard/690-2e.htm>

مثال ۵-

Available from: <http://www.gutenberg.org/files/17426/17426-mp3/17426-mp3-chap10.mp3>

اگر گمان شود که اطلاعات مکان یابی ترکیبی و بلند برای منبع اطلاعاتی آنلاین مفید است، ممکن است مسیر منبع اطلاعاتی نشان داده شود.

مثال ۶-

available from: http://www.culturekiosque.com/art/comment/damien_hirst.html Path: Home; Art; The Death of God: Damien Hirst.

DOI برای منبع اطلاعاتی تعیین شده است و در صورت کاربردی بودن ممکن است بجای اطلاعات مکان‌یابی آنلاین آورده شود. DOI یا سایر شناسه‌های ثابت به شناسه‌هایی مانند URL که احتمال تغییر آن‌ها وجود دارد، ترجیح داده می‌شوند.

مثال ۱-

doi: 10.1000/ISBN1-900512-44-0

۱۵-۲-۷ سایر اطلاعات قابلیت دسترسی

اطلاعات ممکن است روی سایر موقعیت‌ها یا اشکال منبع اطلاعاتی نشان داده شوند. این اطلاعات بهتر است از اطلاعاتی که به موقعیت منبع اطلاعاتی مورد استناد مربوط می‌شود، تفکیک شده و قبل از آن عبارت "also available" و یا یک عبارت معادل دیگر آورده شود.

مثال -

Also available in PDF from: <http://www.ukoln.ac.uk/services/elib/papers/other/pinfield-elib/elibreport.pdf>

۱۵-۳ نرم افزار رایانه‌ای

هنگام استناد به نرم افزار رایانه‌ای، نام (های) پدیدآورنده (ها) به توزیع کننده ترجیح داده می‌شود، حتی اگر توزیع کننده برجسته‌تر از پدیدآورنده نشان داده شده باشد. در صورت امکان اطلاعات نسخه گنجانده می‌شود.

تاریخ انتشار بهتر است همان تاریخی باشد که نرم‌افزار برای استفاده پخش شده است. تاریخ استناد بهتر است همان تاریخ ضمیمه شدن برنامه به متن اصلی ارجاع شده، باشد.

۱۵-۴ منابع دیداری-شنیداری

برای منابع دیداری- شنیداری بهتر است اطلاعات کافی، درباره قسمتی که الزامات باز پخش آن‌ها را مشخص می‌کند، نشان داده شود. مانند: e.g. DVD, 16 mm film, MPEG-4

۱۵-۵ منابع نقشه کشی

۱۵-۵-۱ کلیات

برآمدگی، نصف‌النهار درجه صفر، جهت‌یابی و سیستم‌های ارجاع مانند شبکه‌بندی و جهت‌یابی شبکه‌ها ممکن است در صورتی که از اهمیت قابل ملاحظه‌ای برخوردار باشند، نشان داده شوند.

۱۵-۵-۲ پدیدآورنده

نقش پدیدآورنده برای منابع مربوط به نقشه کشی ممکن است به وسیله اصطلاحاتی مانند "به‌وسیله"^۱، "نقشه کش"^۲، "تالیف شده"^۳، "تصحیح شده"^۴، "ویرایش شده"^۵، "طراحی شده"^۶، "کشیده شده"^۷، "رونویسی شده"^۸، "ساخته شده"^۹، "حکاکی شده"^{۱۰}، "تجدیدنظر شده"^{۱۱} و "به روز شده"^{۱۲} نشان داده شود.

- 1- By
- 2- Cartographer
- 3- Compiled
- 4- Corrected
- 5- Edited
- 6- Designed
- 7- Drawn
- 8- Copied
- 9- Made
- 10- Engraved
- 11- Revised
- 12- Updated

مثال ۱-

Wording on map: Surveyed by Isaac Taylor.
Originator cited: TAYLOR, Isaac.

مثال ۲-

Wording on map: Lake District: tourist map. Ordnance Survey.
Originator cited: ORDNANCE SURVEY.

ویژگی‌ها ممکن است به عنوان بخشی از پدیدآورنده نشان داده شوند یا در اطلاعات تکمیلی قرار گیرند (به بند ۱۴ مراجعه شود). نام کسی که به عنوان عامل اصلی تهیه نقشه شناخته می‌شود، بهتر است گنجانده شود حتی اگر به‌طور برجسته نمایش داده نشده باشد.

۱۵-۵-۳ تولید

اگر هم چاپ کننده و هم ناشر روی نقشه نمایش داده شوند، فقط نام ناشر نشان داده می‌شود.

۱۵-۵-۴ تعیین فروست نقشه

برای منابع نقشه‌ای بهتر است تعیین فروست نقشه همان‌طور نشان داده شود که در منبع انتخابی مشاهده می‌شود و قبل از آن عبارت "فروست" آورده شود.

مثال ۱-

A.D. Maps. A.M. no. 677/2.

مثال ۲-

M726.

مثال ۳-

Series 1106.

۱۵-۵-۵ مقیاس

برای منابع نقشه‌ای مقیاس باید به صورت یک نسبت (که در صورت ضرورت محاسبه می‌شود) نشان داده شود، مقیاس ممکن است همان‌طور که مشاهده می‌شود، نقل شود مانند ۱:۵۰۰۰۰، یا هر چیزی که روی نقشه نشان داده شده است. ممکن است عبارت‌های "مقیاس نشان داده نشده" یا "مقیاس غیر قابل تعیین" در صورت ضرورت استفاده شود.

مثال -

On the map: "one-inch-to-one-mile".

Reference: "1:63,360" or "one-inch-to-one-mile".

اگر مقیاس با اصطلاحات گرافیکی باشد، ممکن است بر اساس یک نسبت محاسبه گردد (مانند ۱:۶۳۳۶۰) یا به همان شکلی که روی نقشه است، نشان داده شود (مانند "scale of miles, 10 [= 60 mm]").

۱۵-۵-۶ اندازه

برای نقشه‌ها، نمودارها و طرح‌ها بهتر است اندازه، اول طول و بعد از آن عرض بر حسب میلیمتر، بین خطوط حائل نشان داده شود. سایر ابعاد مانند اندازه شیت^۱ در صورت ضرورت نشان داده می‌شود.

مثال ۱-

250 mm × 350 mm, sheet 600 mm × 800 mm.

برای موارد سه بعدی طول، عرض و ارتفاع بهتر است نشان داده شود.

مثال ۲-

Model map: 450 mm × 350 mm × 20 mm.

برای نقشه‌های دایره‌ای و کره‌ها بهتر است قطر دایره نشان داده شود.

مثال ۳-

Circular map: 500 mm diameter, on sheet 610 mm × 550 mm.

مثال ۴-

Globe: 70 mm diameter.

۱۵-۵-۷ اطلاعات طیفی / پوشش ابری

برای تصاویر بهتر است ویژگی‌های طیفی حس‌گر و جزئیات سیستم ماهواره‌ای بیان شود البته در صورتی که در جای دیگری ذکر نشده باشد. در صورت مناسب بودن بهتر است اطلاعات درباره مقدار پوشش ابری نشان داده شود.

مثال ۱-

Bands 5, 6, 7, Landsat 2.

مثال ۲-

RBV, Landsat 3; 40% cloud cover.

مثال ۳-

Infra-red, Meteosat.

۱۵-۶ فیلم‌ها، ویدئوها و منابع شنیداری

۱۵-۶-۱ عنوان

بسیاری از فیلم‌ها، ویدئوها و محصولات شنیداری محصول مشترک افراد زیادی است و یک نقش مسلط را به عنوان پدیدآورنده ندارد. در این گونه موارد عنوان بهتر است به عنوان اولین عنصر ارجاع بیان شود.

مثال ۱-

Bands 5, 6, 7, Landsat 2.

مثال ۲-

RBV, Landsat 3; 40% cloud cover.

مثال ۳-

Infra-red, Meteosat.

۱۵-۶-۲ پدید آورنده

با توجه به هدف خاص یک ارجاع یا برای تمایز مواردی با اسامی یکسان، نام افراد ممکن است با نقش آن‌ها به عنوان کارگردان، پدیدآورنده، هنر پیشه و غیره ذکر شود. کارگردان ترجیح داده می‌شود (به بند ۵-۱ مراجعه شود). اگر یک فرد به وضوح مسئول محتویات یک محصول باشد، وی بهتر است به عنوان پدیدآورنده نشان داده شود.

مثال ۱-

HENDERSON, David. 1985 *Reith lectures*. BBC Radio, 3 and 4 Nov. – Dec. 1985.

مثال ۲- سیمای جمهوری اسلامی ایران. شبکه اول "اخبار ساعت ۱۹". یکشنبه ۱۳۸۹/۹/۲۰

۱۵-۶-۳ تاریخ

برای فیلم‌ها تاریخ ترجیحی سالی است که فیلم در کشور تولید کننده پخش شده است.

۱۵-۶-۴ برنامه درون یک مجموعه

برای یک برنامه در درون یک مجموعه بهتر است طبق معمول شماره و عنوان داستان، به همراه عنوان فروست، سازمان یا شبکه پخش کننده و تاریخ کامل (سال، ماه، روز و در صورت ضرورت ساعت پخش) نشان داده شود.

مثال ۱-

Yes, Prime Minister, Episode 1, The Ministerial Broadcast. BBC 2. 16 Jan. 1986.

مثال ۲-

News at Ten. ITV. 27 Jan. 2006. 22:00.

۱۵-۶-۵ مقاله‌ها

مقوله‌های مجزای موجود در یک برنامه که باید مانند یک مقاله مورد استناد قرار گیرد (به بند ۶-۴ مراجعه شود)

مثال ۱-

THATCHER, Margaret. Interview. In: *Six O'Clock News*. BBC 1, 29 Jan. 1986, 18:23.

مثال ۲- میرهادی، توران. مصاحبه در: شورای کتاب کودک. ۲۲ تیر ۱۳۶۸.

۱۵-۷ آثار گرافیکی

۱۵-۷-۱ پدیدآورنده

ممکن است افراد مختلفی با تولید یک اثر مرتبط باشند. اگر نام آن‌ها روی اثر ثبت شده باشد بهتر است با اشاره به نقش‌شان گنجانده شود، مانند نقاش، چاپ‌گر، طراح.

مثال ۱-

DANIELL, William, fecit. Benj. West, R.A. [lithograph, b&w]. George DANCE, delineavit. London: 1809.

مثال ۲-

Flora dispensing her favours on the earth [engraving]. R.A. COSWAY, pinxit, and T. WOOLNOTH, sculpsit.

۱۵-۷-۲ مکان‌یابی

اگر به یک اثر گرافیکی با موقعیت مکانی مشخص در یک کتابخانه یا مخزن ارجاع داده شود، بهتر است موقعیت مکانی (به بند ۱۳ مراجعه شود) همانند یک جز اساسی رفتار کند.

مثال -

GOSSE, Sylvia (1881-1968). *The Garden, Rowlandson House* [etching and aquatint, 1912]. At: London: British Museum, Department of Prints and Drawings. Register number 1915-27-41.

۱۵-۷-۳ بخشی از یک منبع اطلاعاتی دیگر

اگر یک اثر گرافیکی از کتاب یا اثر دیگر شناخته شده اخذ یا باز تولید شود، بهتر است آن کتاب یا اثر به عنوان بخشی از آن منبع اطلاعاتی مورد استناد قرار گیرد.

مثال ۱-

SPY [pseud. of (Sir) Leslie WARD]. Convocation, caricature of the Very Revd Edward Bickersteth, Dean of Lichfield. From: JEHU, Junior [pseud. of Thomas Gibson BOWLES]. In: *Vanity Fair Album*. London: 1884, vol. 16, Men of the Day, no. 321.

مثال ۲-

DÜRER, Albrecht. A hare [watercolour, 1502]. In: E. SCHILLING, *Albrecht Dürer Drawings and Watercolours*. London: Zwemmer, 1949, frontispiece.

۱۵-۸ موسیقی

۱۵-۸-۱ پدیدآورنده

در ارجاع به یک موسیقی نوشته یا ثبت شده، آهنگ ساز باید به عنوان پدیدآورنده نشان داده شود، حتی اگر سرآینده اشعار با برجستگی برابر نشان داده شود.

مثال -

PACINI, Giovanni. *Il Corsaro*. Libretto by Giacomo FERRETTI after Lord Byron.

۱۵-۸-۲ اندازه

برای موسیقی نت نویسی که از نظر موسیقایی با نت نویسی کامل برابر است، ولی اندازه آن کاهش یافته، ممکن است اگر از ۲۰۰ میلیمتر بیشتر نباشد یا به عنوان نت نویسی کامل یا نت نویسی جیبی توصیف شود و اگر از ۲۰۰ میلیمتر بیشتر باشد به عنوان نت نویسی آموزشی توصیف شود.

۱۵-۹ ثبت اختراعات

ترتیب اجزا در ارجاع به ثبت اختراع، به استثنای تاریخ در بقیه عناصر، با ارجاع به مقاله‌ها در یک پایبند (ب-۴-۱) یکسان است. نام صاحب امتیاز یا پدیدآورنده متقاضی باید قبل از عنوان صاحب منبع حق ثبت آورده شود (به بند ۵-۱ مراجعه شود). نام کشور یا کد آن (به بند ۵-۳-۴ مراجعه شود) و شناسه اداری فروست که منبع ثبت شماره‌دار شده است (منبع اصلی) باید به دنبال هم قرار گیرند. شماره سریال ثبت باید از نظر شمارشی کافی باشد.

این واقعیت که موضوع حق ثبت است باید به روشنی در فهرست منابع بیان شود. سایر اطلاعات مانند نام مخترع، همه علائم رده بندی و تاریخ استفاده که بعد از واژه "Appl:" قرار می‌گیرند ممکن است به عنوان اطلاعات تکمیلی ما بین عنوان و نام رسمی نشان داده شوند.

مثال ۱-

PHILIP MORRIS INC. Optical perforating apparatus and system. European patent application 0021165 A1. 1981-01-07.

مثال ۲-

WINGET LTD. Detachable bulldozer attachment for dumper vehicles. Inventor: Reginald John ENGLAND. 8 March 1967. Appl: 10 June 1963. Int. CI: E02F 3/76. GB CI: E1F 12. GB Patent Specification 1060631.

مثال ۳-

CARL ZEISS JENA, VEB. Anordnung zur lichtelektrischen Erfassung der Mitte eines Lichtfeldes. Switzerland, Patentschrift 608626. 1979-01-15.

۱۵-۱۰ گزارش‌های درون فروست‌ها، استانداردها و نشریه‌های مشابه

بسیاری از گزارش‌ها و نشریات مشابه منتشر شده در فروست توسط سازمان‌های تحقیقاتی و سازمان‌های مشابه، معمولاً به وسیله عنوان و شماره فروست شناخته می‌شوند. در ارجاع به این نشریات عنوان و شماره فروست عناصر ضروری هستند، که ممکن است به یک شکل شناخته شده کلی، خلاصه شده باشند، مانند FIPS PUBS برای "انتشارات اطلاعات فدرال فرایندهای استاندارد"^۱.

مثال ۱-

INTERNET ENGINEERING TASK FORCE. RFC 3979: *Intellectual property rights in IETF technology* [online]. Edited by S. Bradner. March 2005 [viewed 18 June 2006]. Available from: <http://www.ietf.org/rfc/rfc3979.txt>

مثال ۲-

NATIONAL INFORMATION STANDARDS ORGANIZATION. ANSI/NISO Z39.53-2001, *Codes for the representation of languages for information interchange*. Bethesda, Maryland: NISO Press, 2001. National Information Standards series. ISSN 1041-5653. Available from: <http://www.niso.org/standards/z39-53-2001/>

مثال ۳-

ALTERNATE ENERGY ASSOCIATES. *Electric-Car Range Extension Through Hybrid Modification. Final Report*. Springfield, VA: NTIS, Jun 1982. DOE/R4/10448-T1. Order No.: DE84000396.

1- Federal Information Process Standards Publications.

پیوست الف
(اطلاعاتی)
شیوه‌های استناد

الف-۱ ارتباط بین استناد در متن و مرجع

توضیحات داخل متن بهتر است به یکی از سه روش توضیح داده شده در الف-۲ تا الف-۴ به جزئیات کتاب شناختی منابع اطلاعاتی که متن مورد نظر را پشتیبانی می‌کنند، مرتبط شوند.

الف-۲ سیستم تاریخ و نام (سیستم هاروارد)

الف-۲-۱ استناد در متن

نام پدیدآورنده و سال انتشار منبع در یک سیستم نام و تاریخ درون متن نشان داده می‌شود. اگر نام پدید آورندگان به طور طبیعی در داخل متن آورده شود، سال درون قلاب آورده می‌شود، اما در صورتی که نام‌ها درون متن نیابند، هم نام‌ها و هم سال داخل قلاب قرار می‌گیرند. هنگام استناد بخش‌های ویژه‌ای از یک منبع اطلاعاتی، ممکن است موقعیت مکانی آن بخش (مانند شماره صفحه) بعد از سال، داخل قلاب نشان داده شود.

اگر دو یا چند منبع اطلاعاتی تنها یک پدیدآورنده و سال یکسان داشته باشند، منابع به وسیله حروف کوچک بعد از سال انتشار از هم متمایز می‌شوند.

مثال -

The notion of an invisible college has been explored in the sciences (Crane 1972). Its absence among historians is noted by Stieg (1981b, p. 556). It may be, as Burchard (1965) points out, that they have no assistants, or are reluctant to delegate (Smith 1980; Chapman 1981).

الف-۲-۲ ارجاع‌ها

ارجاع به منابع اطلاعاتی در متن در یک فهرست به ترتیب حروف الفبا بر اساس نام خانوادگی پدیدآورندگان، با سال انتشار و حروف کوچک، که همگی بلافاصله به دنبال نام پدیدآورنده می‌آیند، صورت می‌گیرد.

مثال ۱-

BURCHARD, J.E., 1965. How humanists use a library. In: C.F.J. OVERHAGE and J.R. HARMAN, eds. *Intrex: Report on a planning conference and information transfer experiments*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 3 Sept. 1965, pp. 41-87.

مثال ۲-

CHAPMAN, J., 1981. *Report to the British Library Research and Development Department* [microfiche]. Birmingham: University School of History. S1/9/281.

مثال ۳-

CRANE, D., 1972. *Invisible Colleges*. Chicago: University of Chicago Press.

مثال ۴-

SMITH, C., 1980. Problems of information studies in history. In: S. STONE, ed. *Humanities information research*, Sheffield: CRUS, pp. 27-30.

مثال ۵-

STIEG, M.F., 1981b. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, 42(6), 549-560.

الف-۳ سیستم عددی

الف-۳-۱ استناد در متن

در مدل استناد در داخل متن اعداد درون قلاب، کوروشه یا بالابند^۱، به ترتیب منابع اطلاعاتی برمی‌گردد که در ابتدا ذکر شده است. استنادهای بعدی به یک منبع اطلاعاتی خاص، شماره یکسان با استناد اول می‌گیرند. اگر به قسمت‌های خاصی از یک منبع اطلاعاتی استناد می‌شود، ممکن است شماره صفحات و غیره بعد از اعداد نشان داده شوند.

مثال ۱-

The notion of an invisible college has been explored in the sciences²⁶. Its absence among historians is noted by Stieg¹³ p. 556. It may be, as Burchard⁸ points out, that they have no assistants, or are reluctant to delegate^{27, 28}.

یا

مثال ۲-

The notion of an invisible college has been explored in the sciences (26). Its absence among historians is noted by Stieg (13 p. 556). It may be, as Burchard (8) points out, that they have no assistants, or are reluctant to delegate (27, 28).

الف-۳-۲ ارجاع‌ها

ارجاع‌ها به منابع اطلاعاتی باید به ترتیب عددی آن‌ها در فهرست شماره‌گذاری شده، مرتب شوند.

مثال‌ها-

8. BURCHARD, J.E. How humanists use a library. In: C.F.J. OVERHAGE and J.R. HARMAN, eds. *Intrex: Report on a planning conference and information transfer experiments*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 3 Sept. 1965, pp. 41-87.

...

13. STIEG, M.F. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, 1981, **42**(6), 549-560.

...

26. CRANE, D. *Invisible Colleges*. Chicago: University of Chicago Press, 1972.

27. SMITH, C. Problems of information studies in history. In: S. STONE, ed. *Humanities information research*. Sheffield: CRUS, 1980, pp. 27-30.

28. CHAPMAN, J. *Report to the British Library Research and Development Department* [microfiche]. Birmingham: University School of History, 1981. S1/9/281.

الف-۴ یادآوری‌ها

الف-۴-۱ یادآوری‌ها در داخل متن

یادآوری‌ها، در شکل اعداد درون قلاب، کوروشه یا بالا نویس، به ترتیب وقوع شماره‌گذاری می‌شوند. یادآوری‌ها ممکن است حاوی ارجاع‌هایی به منابع اطلاعاتی مورد استناد باشند. چندین استناد به یک منبع اطلاعاتی باید با اعداد یادآوری جداگانه نشان داده شوند.

مثال ۱-

The notion of an invisible college has been explored in the sciences³². Its absence among historians is noted by Stieg³³. It may be, as Burchard³⁴ points out, that they have no assistants, or are reluctant to delegate³⁵.

1- Superscript

مثال ۲-

The notion of an invisible college has been explored in the sciences (32). Its absence among historians is noted by Stieg (33). It may be, as Burchard (34) points out, that they have no assistants, or are reluctant to delegate (35).

برای هر توضیح یا گروهی از توضیحات که توسط یک استناد حمایت می‌شود، باید یک شماره یادآوری استفاده شود، یک یادآوری ممکن است بیش از یک منبع را در بر گیرد (به بند الف ۲-۴ مثال ۱)، یادآوری ۳۵ مراجعه شود).

الف- ۲-۴ ارجاعها

یادآوری‌ها باید در یک ترتیب عددی ارائه شوند.

وقتی یک یادآوری به منبع اطلاعاتی مورد استناد در یادآوری قبلی ارجاع داده می‌شود، باید هم منبع کامل را تکرار کند و هم شماره یادآوری قبلی، در صورت ضرورت شماره صفحات و غیره، را نشان دهد.

اگر نام‌ها خلاصه شده باشند، یادآوری اول (به یادآوری ۱ مراجعه شود) باید تمام این کوتاه نویسی‌ها را توضیح دهد.

مثال ۱-

1. The abbreviations used are:

CRUS = Centre for Research on User Studies

UGC = University Grants Committee

...

8. BURCHARD, J.E. How humanists use a library. In: C.F.J. OVERHAGE and J.R. HARMAN, eds. *Intrex: Report on a planning conference and information transfer experiments*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 3 Sept. 1965, pp. 41-87.

...

15. STIEG, M.F. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, 1981, **42**(6), 549-560.

...

32. CRANE, D. *Invisible colleges*. Chicago: University of Chicago Press, 1972.

33. STIEG, ref. 15, p. 556.

34. BURCHARD, ref. 8.

35. SMITH, C. Problems of information studies in history. In: S. STONE, ed. *Humanities information research*. Sheffield: CRUS, 1980, pp. 27-30.

36. CHAPMAN, J. *Report to the British Library Research and Development Department* [microfiche]. Birmingham: University School of History, 1981. S1/9/281.

مثال ۲-

1. The abbreviations used are listed on page 357.

...

8. BURCHARD, J.E. ...

پیوست ب
(اطلاعاتی)
بازنمایی منابع

ب-۱ کلیات

اجزا پیشنهادی برای ارجاع به منابع اطلاعاتی چاپی و الکترونیکی و ترتیب پیشنهادی برای نشان دادن آن اجزا، در ب-۲ تا ب-۵ مشخص شده‌اند. اجزایی که برای قرار گرفتن در تمام موارد پیشنهاد شده‌اند، با حروف برجسته نشان داده شده‌اند. موارد پیشنهاد شده برای موارد بخصوص (مانند در صورت "کاربردی بودن" و "داده شده بودن") به صورت ایتالیک (حروف کج) نشان داده شده‌اند. سایر اجزا انتخابی هستند.

ب-۲ ارجاع به مواردی در کتاب و مواد تک نگاشتی

جدول ب-۱ به ترتیب اجزایی را نشان می‌دهد که در ارجاع به کتاب و سایر تک نگاشت‌ها رساله‌های منتشر شده به صورت جداگانه در اشکال مختلف (چاپی، آنلاین و غیره) گنجانده می‌شوند.

جدول ب-۱- ارجاع به کتاب یا سایر تک نگاشت‌های منتشر شده به صورت جداگانه

بندها یا زیر بندهای مربوطه	وضعیت	اجزا (به ترتیب)
بند ۵	الزامی	نام پدیدآورنده (ها) (قسمت استناد شده)
۲-۳-۹ و الف-۲	الزامی تنها در سیستم نام و تاریخ	[سال]
۲-۶ و ۱-۶	الزامی	عنوان مدرک
بند ۷ و ۱۵-۲-۲	الزامی اگر قسمت چاپی نباشد	[نقش رسانه]
۴-۵-۱۵	الزامی تنها برای نقشه‌ها	[عنوان فروست نقشه]
۵-۵-۱۵	الزامی تنها برای نقشه‌ها، طرح‌ها و غیره	[مقیاس] [نقشه‌ها و طرح‌ها]
۷-۱-۶ تا ۵-۱-۶	انتخابی	عناوین فرعی
بند ۸	الزامی اگر ویرایش اول نباشد	ویرایش
۵-۴-۵	انتخابی	پدیدآورنده فرعی
۲-۹ و ۱-۹	الزامی	ناشر و محل
۳-۹	الزامی ^a	تاریخ انتشار
۴-۲-۱۵	الزامی در صورت دسترسی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[تاریخ به روزرسانی و بازنگری]
۵-۲-۱۵	الزامی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[تاریخ استناد]
۱-۶ و بند ۱۱	الزامی اگر مطلب به عنوان بخشی از یک نشریه دوره‌ای مشخص شده باشد	عنوان و شماره فروست
بند ۱۲	الزامی در صورت دسترسی	شناسه/استاندارد (شاپک، ...)
۶-۲-۱۵	الزامی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[قابلیت دسترسی و حصول]
بند ۱۳	الزامی برای منابع اطلاعاتی چاپی اگر تعداد محدودی از رونوشت‌های شناخته شده آن موجود باشد	[موقعیت مکانی]
بند ۱۴ و ۲-۱۵	انتخابی	سایر اطلاعات که مناسب‌ترین آن‌ها ممکن است بسته به موقعیت اضافه شود
عناصر نشان داده شده در داخل کروشه همان‌طور که در ستون وضعیت یادآوری شده است، تنها زمانی که کاربردی باشد برای نوع یا گروه مسلم منبع اطلاعاتی الزامی است		

^a در سیستم نام و تاریخ، سال به طور طبیعی نباید در تاریخ انتشار تکرار شود مگر مواقعی که تاریخ کامل‌تری مورد نیاز باشد.

ب-۳ مقاله درون کتاب یا مدرک تک نگاشتی

جدول ب-۲ به ترتیب اجزایی را نشان می‌دهد که در ارجاع به مقاله در کتاب و تک نگاشت مشابه در اشکال مختلف (چاپی، آنلاین و غیره) گنجانده می‌شوند.

جدول ب ۲- ارجاع به مقاله در کتاب یا رساله‌های مشابه

بندها یا زیر بندهای مربوطه	وضعیت	اجزا (به ترتیب)
بند ۵	الزامی	نام پدیدآورنده(ها) (مقاله)
۲-۳-۹ و الف-۲	الزامی تنها در سیستم نام و تاریخ	[سال]
۴-۶، ۱-۶ و ۲-۶	الزامی	عنوان مقاله
بند ۱۴	انتخابی	اطلاعات اضافی برای مقاله
۴-۶	الزامی	In:
بند ۵	الزامی	نام پدیدآورنده (ها) (قسمت اصلی)
۴-۶، ۱-۶ و ۲-۶	الزامی	عنوان قسمت اصلی
بند ۷ و ۱۵-۲-۲	الزامی اگر قسمت چاپی نباشد	[معرفی رسانه]
۴-۵-۱۵	الزامی تنها برای نقشه‌ها	[نام فروست نقشه]
۵-۵-۱۵	الزامی تنها برای نقشه‌ها، طرح‌ها و غیره	[مقیاس] [نقشه‌ها و طرح‌ها]
۷-۱-۶ تا ۵-۱-۶	انتخابی	عناوین فرعی
بند ۸	الزامی اگر ویرایش اول نباشد	ویرایش
۵-۴-۵	انتخابی	پدیدآورنده فرعی قسمت اصلی
۲-۹ و ۱-۹	الزامی	موقعیت مکانی و ناشر
۳-۹	الزامی ^a	تاریخ انتشار
بند ۱۰	الزامی	شماره‌گذاری (جلد و غیره در برگزیده مقاله)
	الزامی	محدوده شماره صفحات (مقاله)
۴-۲-۱۵	الزامی در صورت دسترسی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[تاریخ به روزرسانی و بازنگری]
۵-۲-۱۵	الزامی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[تاریخ استناد]
۱-۶ و بند ۱۱	الزامی اگر مطلب به عنوان بخشی از یک نشریه دوره‌ای مشخص شده باشد	عنوان و شماره فروست‌ها
بند ۱۲	الزامی در صورت دسترسی	شناسه استاندارد (شابک، ...)
۶-۲-۱۵	الزامی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[قابلیت دسترسی و حصول]
بند ۱۳	الزامی برای منابع اطلاعاتی چاپی اگر تعداد محدودی از رونوشت‌های شناخته شده آن موجود باشد	[موقعیت مکانی]
بند ۱۴ و ۲-۱۵	انتخابی	سایر اطلاعات که مناسب‌ترین آن‌ها ممکن است بسته به موقعیت اضافه شود
عناصر نشان داده شده در داخل کروشه همان‌طور که در ستون وضعیت یادآوری شده است، تنها زمانی که کاربردی باشد برای نوع یا گروه مسلم منبع اطلاعاتی الزامی است.		
^a در سیستم نام و تاریخ، سال به طور طبیعی نباید در تاریخ انتشار تکرار شود مگر مواقعی که تاریخ کامل‌تری مورد نیاز باشد.		

ب-۴ پیایندها

جدول ب-۳ به ترتیب اجزایی را نشان می‌دهد که در ارجاع به پیایندها در اشکال مختلف (چاپی، آنلاین و غیره) گنجانده می‌شوند.

جدول ب ۳- ارجاع به کل یا کل یک قسمت از یک نشریه دوره‌ای

بندها یا زیر بندهای مربوطه	وضعیت	اجزا (به ترتیب)
۴-۶ تا ۱-۶	الزامی	نام پیابند
بند ۷ و ۱۵-۲-۲	الزامی اگر مطلب چاپی نباشد	[معرفی رسانه]
۲-۳-۹ و الف-۲	الزامی تنها در سیستم نام و تاریخ	[سال]
۷-۱-۶ تا ۵-۱-۶ و ۲-۳-۶ تا ۱-۳-۶	انتخابی	عناوین فرعی
بند ۸	الزامی اگر ویرایش وجود داشته باشد	ویرایش
۲-۹ و ۱-۹	الزامی	ناشر و محل نشر
۳-۹	الزامی ^a	تاریخ انتشار
بند ۱۰	الزامی اگر کل نشریه دوره ای ذکر نشود	شماره‌گذاری
۵-۲-۱۵	الزامی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[تاریخ استناد]
بند ۱۲	الزامی در صورت دسترسی	شناسه استاندارد (شابا)
۶-۲-۱۵	الزامی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[قابلیت دسترسی و حصول]
بند ۱۳	الزامی برای منابع اطلاعاتی چاپی اگر تعداد محدودی از رونوشت‌های شناخته شده آن موجود باشد	[موقعیت مکانی]
بند ۱۴ و ۲-۱۵	انتخابی	سایر اطلاعات که مناسب‌ترین آن‌ها ممکن است بسته به موقعیت اضافه شود
عناصر نشان داده شده در داخل کروشه همان‌طور که در ستون وضعیت یادآوری شده است، تنها زمانی که کاربردی باشد برای نوع یا گروه مسلم منبع اطلاعاتی الزامی است.		
^a در سیستم نام و تاریخ، سال به طور طبیعی نباید در تاریخ انتشار تکرار شود مگر مواقعی که تاریخ کامل‌تری مورد نیاز باشد.		

ب-۴-۲ مقاله درون یک پیابند

جدول ب-۴ به ترتیب اجزایی را نشان می‌دهد که در ارجاع به قسمت‌ها یا مقاله‌ها در یک نشریه دوره‌ای در اشکال مختلف (چاپی، آنلاین و غیره) گنجانده می‌شوند.

جدول ب ۴- ارجاع به یک مقاله در یک پیابند

بندها یا زیر بندهای مربوطه	وضعیت	اجزا (به ترتیب)
بند ۵	الزامی	نام پدیدآورنده (ها) (مقاله ذکر شده)
۲-۳-۹ و الف-۲	الزامی تنها در سیستم نام و تاریخ	[سال]
۱-۶ تا ۴-۶	الزامی	عنوان مقاله
بند ۱۴	انتخابی	اطلاعات اضافی برای مقاله
۴-۶	انتخابی	In:
۱-۶ تا ۴-۶	الزامی	عنوان پیابند اصلی
بند ۷ و ۲-۱۵-۲	الزامی اگر قسمت چاپی نباشد	[معرفی رسانه]
۷-۱-۶ تا ۵-۱-۶	انتخابی	عناوین فرعی
بند ۸	الزامی اگر ویرایش وجود داشته باشد	ویرایش
۱-۹ و ۲-۹	الزامی	ناشر و محل نشر
۳-۹	الزامی ^a	تاریخ انتشار
بند ۱۰	الزامی اگر کل نشریه دوره‌ای ذکر نشود	شماره گذاری (جلد و غیره در برگیرنده مقاله)
	الزامی	محدوده شماره صفحات (مقاله)
۴-۲-۱۵	الزامی در صورت دسترسی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[تاریخ به روزرسانی و بازنگری]
۵-۲-۱۵	الزامی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[تاریخ استناد]
بند ۱۲	الزامی در صورت دسترسی	شناسه استاندارد (شابا، DOI، ...)
۶-۲-۱۵	الزامی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[قابلیت دسترسی و دستیابی]
بند ۱۳	الزامی برای منابع اطلاعاتی چاپی اگر تعداد محدودی از رونوشت‌های شناخته شده آن موجود باشد	[موقعیت مکانی]
بند ۱۴ و ۲-۱۵	انتخابی	سایر اطلاعات که مناسب‌ترین آن‌ها ممکن است بسته به موقعیت اضافه شود
عناصر نشان داده شده در داخل کروشه همان‌طور که در ستون وضعیت یادآوری شده است، تنها زمانی که کاربردی باشد برای نوع یا گروه مسلم منبع اطلاعاتی الزامی است.		
^a در سیستم نام و تاریخ، سال به طور طبیعی نباید در تاریخ انتشار تکرار شود مگر مواقعی که تاریخ کامل‌تری مورد نیاز باشد.		

ب-۵ پیام‌های الکترونیکی، فهرست مذاکرات، تابلو اعلانات، غیره.

جدول ب-۵ به ترتیب اجزایی را نشان می‌دهد که در ارجاع به پیام‌های الکترونیکی، فهرست مباحث الکترونیکی، تابلو اعلانات و غیره گنجانده می‌شوند.

جدول ب ۵- ارجاع به پیام‌های الکترونیکی و موارد مشابه

بندها یا زیر بندهای مربوطه	وضعیت	اجزا (به ترتیب)
بند ۵	الزامی زمان ارجاع به یک پیام خاص	نام پدیدآورنده (ها) (پیام)
۲-۳-۹ و الف-۲	الزامی تنها در سیستم نام و تاریخ	[سال]
۱-۶	الزامی، به‌طور معمول مسیر موضوع به منزله عنوان پسام می‌باشد	عنوان پیام
۱-۶	الزامی، در صورت کاربردی بودن	عنوان سیستم پیام اصلی
بند ۷ و ۱۵-۲-۲	الزامی	[نام رسانه]
۳-۳-۹	الزامی، شامل سال، ماه و روز	تاریخ ارسال پیام
۳-۳-۹	انتخابی	زمان ارسال پیام
۶-۲-۱۵	الزامی برای منابع اطلاعاتی آنلاین	[قابلیت دسترسی و دستیابی]
بند ۱۴ و ۱۵-۲	انتخابی	سایر اطلاعات که مناسب‌ترین آن‌ها ممکن ماست بسته به موقعیت اضافه شود
عناصر نشان داده شده در داخل گروه همان‌طور که در ستون وضعیت یادآوری شده است، تنها زمانی که کاربردی باشد برای نوع یا گروه مسلم منبع اطلاعاتی الزامی است کلید عمومی		

ب-۶ ترتیب الفبایی فهرست منابع

فهرست‌های منابع از نظر الفبایی باید بر اساس اولین حرف نشان داده شده در منبع مرتب شود. برای مطالعه بیشتر به قسمت ۴-۵ مراجعه شود.

الف- نوشته‌های یک پدیدآورنده بر هر سندی که او به آن‌ها استناد می‌کند، مقدم است.

ب- یک پدیدآورنده تنها به دو یا چند پدیدآورنده که با نام یکسان آغاز می‌شوند، از نظر ورود مقدم است.

پ- چندین ورودی با اولین پدیدآورنده یکسان به ترتیب وقوع (اولین منبع اطلاعاتی از نظر زمانی، اولین ورودی) مرتب می‌شوند.

ت- به منظور مطابقت استناد به منابع اطلاعاتی که "دیگران" و "غیره" بعد از نام اولین پدیدآورنده قرار می‌گیرد، ممکن است ورودی‌های چندین پدیدآورنده بعد از ورود اولین پدیدآورنده به تنهایی یا با یک پدیدآورنده همکار، به ترتیب وقوع مرتب شوند (به بند ۵-۴ مراجعه شود).

ث- پدیدآورندگان دارای شخصیت حقوقی (مانند موسسات) بر اساس اولین کلمه معنی‌دار نام‌شان به ترتیب حروف الفبا مرتب می‌شوند.

در یک شرایط خاص ممکن است از ترتیب جایگزین، در صورتی که با همه منابع سازگار عمل کند، استفاده شود. برای مثال فهرست‌های منابع برحسب رده بندی موضوعی مرتب می‌شوند، اغلب در این‌گونه موارد قرار گرفتن عنوان در ابتدا و پدیدآورنده بعد از آن مناسب‌تر است. در فهرست‌های مربوط به نقشه‌ها، منطقه ممکن است در ابتدا قرار گیرد. در فهرست تصاویر متحرک، معمولاً عنوان در ابتدا قرار می‌گیرد.

پیوست پ

(اطلاعاتی)

مثال‌هایی برای منابع کتاب‌شناختی

پ-۱ کلیات

در این پیوست مثال‌هایی از ارجاع‌های کتاب‌شناختی ارائه می‌شود که با این استاندارد سازگار است.

پ-۲ مثال‌هایی از ارجاع به کتاب‌های چاپ شده و تک‌نگاشت‌های مشابه منتشر شده

مثال ۱-

ANDRIĆ, Ivo. *Il est un pont sur la Drina: chronique de Vichégrad*. Translated from Serbo-Croatian into French by Georges LUCIANI. Paris: Plon, © 1961.

مثال ۲-

BAARD, H.P. *Frans Hals*. Translated from the Dutch by George STUYCK. London: Thames and Hudson, 1981.

مثال ۳-

CENTRAL ADVISORY COUNCIL FOR EDUCATION (ENGLAND). *Children and their primary schools* [Plowden Report]. London: HMSO, 1967.

مثال ۴-

FARRAR, Frederic William. *Eric, or Little by Little: a tale of Roslyn School*. London: Hamilton, 1971.

مثال ۵-

FOWLER, H.W. *A dictionary of modern English usage*. 2nd ed., revised by Sir Ernest GOWERS. Oxford: Clarendon Press, 1968.

مثال ۶-

GORKI, Maxim. *The Artamonovs* [Delo Artamonovykh]. Translated from the Russian by Alec BROWN. London: Folio Society, 1955.

مثال ۷-

GREAT BRITAIN. *Data Protection Act 1984*. Schedule 1, c35, Part 1, Clause 7. London: HMSO.

مثال ۸-

HAMILTON, Alastair, Sjouke VOOLSTRA, and Piet VISSER, eds. *From martyr to muppy (Mennonite urban professionals): a historical introduction to cultural assimilation processes of a religious minority in the Netherlands, the Mennonites*. [Amsterdam, Netherlands]: Amsterdam University Press, 1994.

مثال ۹-

PARKER, T.J. and W.A. HASWELL. *A text book of zoology*. 6th ed. Vol. 1 revised by Otto LOWENSTEIN; vol. 2 revised by C. FORSTER-COOPER. London: Macmillan, 1940.

پ-۳ مثال‌هایی از ارجاع به کتاب‌های الکترونیک و تک‌نگاشت‌های آنلاین منتشر شده

مثال ۱-

BAUM, L. Frank. *The Wonderful Land of Oz* [online]. Etext no. 17426. Read by Roy TRUMBULL. Project Gutenberg, 2005 [viewed 2 April 2006]. MP3 format, 4.08 MB. Available from: <http://www.gutenberg.org/files/17426/17426-mp3/17426-mp3-chap10.mp3>

مثال ۲-

INTERNET ENGINEERING TASK FORCE (IETF). RFC 3979: *Intellectual Property Rights in IETF Technology* [online]. Edited by S. Bradner. March 2005 [viewed 18 June 2006]. Available from: <http://www.ietf.org/rfc/rfc3979.txt>

مثال ۳-

KAFKA, Franz. *The Trial* [online]. Translated by David WYLLIE. Project Gutenberg, 2005. Updated 2006-03-08 15:35:09 [viewed 5 June 2006]. Plain text format, 462 KB. Available from: <http://www.gutenberg.org/dirs/etext05/ktrial1.txt>

پ-۴ مثال‌هایی از ارجاع به مقاله درون تک نگاشت‌های چاپی منتشر شده

مثال ۱-

AYMARD, Maurice, ed. Dutch capitalism and world capitalism. In: *Studies in Modern Capitalism*. New York: Cambridge University Press, 1982, pp. 78-96.

مثال ۲-

BURCHARD, J.E. How humanists use a library. In: C.F.J. OVERHAGE and J.R. HARMAN, eds. *Intrex: Report on a planning conference and information transfer experiments*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 3 Sep. 1965, pp. 41-87.

مثال ۳-

SMITH, C. Problems of information studies in history. In: S. STONE, ed. *Humanities information research*. Sheffield: CRUS, 1980, pp. 27-30.

پ-۵ مثال‌هایی از ارجاع به مقاله در تک نگاشت‌های آنلاین منتشر شده

مثال -

NATIONAL RESEARCH COUNCIL [U.S.], Committee on the Training Needs of Health Professionals to Respond to Family Violence. Current Educational Activities in the Health Professions. In: *Confronting Chronic Neglect: The Education and Training of Health Professionals on Family Violence* [online]. Washington DC: National Academy Press, 2002, pp. 35-44 [viewed 23 June 2006]. Available from: http://darwin.nap.edu/openbook.php?record_id=10127&page=35

پ-۶ مثال‌هایی از ارجاع به پیایندهای چاپی منتشر شده

مثال -

Bulletin trimestriel. Institut archéologique du Luxembourg. 1925-. ISSN 0020-2177.

پ-۷ مثال‌هایی از ارجاع به پیایندهای چاپی منتشر شده

پ-۷-۱ استفاده از جلد و صفحه‌شمار

مثال -

1 to 4 in C.7.2 are shown without the use of the volume or pagination labels, in accordance with 10.3. Compare these examples to examples in C.4 where the labels are used.

پ-۷-۲ مثال‌ها

مثال ۱-

AMAJOR, L.C. The Cenomanian hiatus in the Southern Benue Trough, Nigeria. *Geological Magazine*. 1985, **122**(1), 39-50. ISSN 0016-7568.

مثال ۲-

ANDREWS, M., et al. Growth of Chara Lispida II. Shack adaptation. *Journal of Ecology*. 1984, **72**(3), 885-895. ISSN 0022-0477.

مثال ۳-

BRY, I. and L. AFFLERBACH. In search of an organizing principle for behavioural science literature. *Community Mental Health Journal*. 1968, 4(1), 75-84. ISSN 0010-3853.

مثال ۴-

STIEG, M.F. The information needs of historians. *College and Research Libraries*. 1981, 42(6), 549-560. ISSN 0010-0870.

پ-۸ مثال‌هایی از ارجاع به پایندهای آنلاین منتشر شده

مثال ۱-

Acta Zoologica [online]. Oxford, U.K.: Blackwell Publishing Ltd., January 2006, vol. 87, issue 1 [viewed 6 July 2006]. Academic Search Premier. EBSCOhost Research Databases. ISSN 0001-7272. Available from: <http://search.epnet.com>

مثال ۲-

AJET: Australasian Journal of Educational Technology [online]. Australia: ASCILITE, Winter 2000, vol. 16, no.2 [viewed 23 Oct. 2003]. ISSN 0814-673X. Available from: <http://www.ascilite.org.au/ajet/ajet16/ajet16.html>

پ-۹ مثال‌هایی از ارجاع به مقاله‌ها درون پایندهای دوره‌ای آنلاین

مثال ۱-

ANDERSON, Donald E. Retire or refire: goals for the Final Lap from Philippians. In: *Dissertation Abstracts International* [database online]. DAI-A 51/04, 1990, p. 1258 [viewed 1 Oct. 1999]. Abstract of D.Min. diss., Talbot School of Theology, Biola University, 1990. ISSN 0717-3458. Available from Bell and Howell Information and Learning via e-mail to: umi@ppp.nasionet.net.

مثال ۲-

MYERS, Michael P., Jay YANG, and Per STAMPE. Visualization and functional analysis of a maxi-K channel (mSlo) fused to green fluorescent protein (GFP). *EJB: Electronic Journal of Biotechnology* [online]. Valparaiso (Chile): Universidad Catolica de Valparaiso, 15 December 1999, vol. 2, no. 3 [viewed 28 June 2006]. ISSN 0717-3458. Available from: <http://www.ejbiotechnology.info/content/vol2/issue3/full/3/3.pdf>

مثال ۳-

STRINGER, John A., et al. Reduction of RF-induced sample heating with a scroll coil resonator structure for solid-state NMR probes. *Journal of Magnetic Resonance* [online]. Elsevier. March 2005, vol. 173(1), 40-48 [viewed 18 July 2006]. Available from: [doi:10.1016/j.jmr.2004.11.015](https://doi.org/10.1016/j.jmr.2004.11.015)

پ-۱۰ مثال‌هایی از ارجاع به وب سایت و مقاله درون وب سایت

پ-۱۰-۱ مثال‌هایی از ارجاع به کل یک وب سایت

مثال -

Words Without Borders: The online magazine for international literature. PEN American Center, © 2005 [viewed 12 July 2006]. Available from: <http://www.wordswithoutborders.org>

پ-۱۰-۲ مثال‌هایی از ارجاع به مقاله‌ها یا بخش‌های خاصی از یک وب سایت

مثال ۱-

CLARK, Carol. On the threshold of a brave new world. In: *Blueprint of the body* [online]. CNN.com, 2000 [viewed 24 August 2000; 10:25 EST]. In-depth specials. Available from: <http://www.cnn.com/SPECIALS/2000/genome/storey/overview/>

مثال ۲-

FREEMAN, John. Book reviews pushed to the margins [online]. *The blog books*. Guardian Unlimited, 25 April 2007, 12:27 BST [viewed 26 April 2007]. Available from: http://blogs.guardian.co.uk/books/2007/04/last_week_the_london_book.html

مثال ۳-

McLEAN, Renwick. Canary Islands species threatened by soft borders. *International Herald Tribune* [online]. Paris, France, 21 June 2006 [viewed 7 July 2006]. Available from: <http://www.ihf.com/articles/2006/06/20/news/ecology.php>

مثال ۴-

PAX, Salam. Where Is Raed? [online]. *Blogger*. 21 Feb. 2003, 19:17 [viewed 10 July 2006]. Available from: http://dear_raed.blogspot.com. Path: Homepage; archive; 02/01/2003-02/28/2003

مثال ۵-

SEPÚLVEDA, Luz. The Death of God: Damien Hirst. *Culturekiosque* [online]. New York, Paris: Euromedia Group Ltd., 4 May 2006 [viewed 7 July 2006]. Available from: http://www.culturekiosque.com/art/comment/damien_hirst.html

مثال ۶-

US ISBN AGENCY. *The digital world and the ongoing development of ISBN* [online]. New Providence, NJ: RR Bowker, n.d. [viewed 16 August 2002]. Available from: <http://www.isbn.org/standards/home/isbn/digitalworld.asp>

مثال ۷-

Internet forum. *Wikipedia: The Free Encyclopedia*. 7 July 2006, 11:32 [viewed 10 July 2006, 12:28]. Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/Web_forum

پ-۱۱ مثال‌هایی از ارجاع به پیام‌های الکترونیکی

پ-۱۱-۱ مثال‌هایی از ارجاع به کل یک سیستم پیام

مثال -

Planet Science [message board]. BBC Science & Nature message boards [viewed 13 May 2006]. Available from: <http://www.bbc.co.uk/dna/mbsn/F2801717>

پ-۱۱-۲ مثال‌هایی از ارجاع به پیام‌های الکترونیکی خاص

مثال ۱-

FISHER, Fritz. Re: Shakespeare as required reading. In: *USERNET newsgroup: humanities.lit.authors.shakespeare* [online]. 29 May 1996; 0009:07:11 [viewed 4 June 1996; 13:03 EST]. Message-ID: 35CA25F7.3A9C@linguistik.uni-erlangen.de. Available from: Internet.

مثال ۲-

WOOPUD [sn. of Bert]. Problems with kernel 2.6.17-4. In: *Ubuntu forums: Edgy Eft development* [online]. 9 July 2006 [viewed 10 July 2006]. Available from: <http://www.ubuntuforums.org/> Path: Ubuntu forums; Development discussion; Edgy Eft development.

پ-۱۲ مثال‌هایی از ارجاع به نرم‌افزار رایانه‌ای

پ-۱۲-۱ عناصر خاص

جزئیات مربوط به عناصر خاص، شامل ارجاع به نرم‌افزار رایانه‌ای در ۱۵-۳ نشان داده شده است.

پ-۱۲-۲ مثال‌ها

مثال ۱-

APPLE COMPUTER, INC. Mac OS X Update 10.4.7 Intel [software]. 27 June 2006 [accessed 15 July 2006]. Available from: <http://www.apple.com> Path: Homepage; Mac OS X; downloads; Apple.

مثال ۲-

MOZILLA FOUNDATION. Mozilla Firefox 1.5 [software]. 29 November 2005 [accessed 21 Jul 2006]. Available from: <http://www.firefox.web.com>

مثال ۳-

PARALOG AB. 3RIP® [program]. Version 4.0. Stockholm: Paralog, 1981 [accessed 20 March 1990].

پ-۱۳ مثال‌هایی از ارجاع به فیلم‌ها، ویدئوها و اخبار

پ-۱۳-۱ عناصر خاص

جزئیات مربوط به عناصر خاص، شامل ارجاع به فیلم‌ها، ویدئوها و اخبار در ۱۵-۶ نشان داده شده است.

پ-۱۳-۲ مثال‌هایی از ارجاع به کل یک فیلم، ویدئو و خبر

مثال ۱-

Cutter's Way [Cutter and Bone] [film]. Directed by Ivan PASSER. USA: Gürian Entertainments & United Artists, 1981.

مثال ۲-

Dave Allen at large. BBC TV, 25 February 2006.

مثال ۳-

DIMBLEBY, David. *Any questions*. BBC Radio, 4 March 2006.

مثال ۴-

HENDERSON, David. *1985 Reith lectures*. BBC Radio, 3 and 4 Nov. – Dec. 1985.

مثال ۵-

The last command [silent film]. Directed by Josef VON STERNBERG. Paramount Pictures, 1928. London: distributed in the UK by Universal International Pictures (UK).

مثال ۶-

Macbeth [film]. Directed by Orson WELLES. USA: Republic Pictures, 1948. Location of 35 mm viewing copy: National Film Archive, London.

پ-۱۳-۳ مثال‌هایی از ارجاع به یک قسمت یا بخش خاصی از یک فیلم، ویدئو و خبر

مثال ۱-

Rogue Waves [podcast]. In: *Engines of Our Ingenuity*, Episode 2111 [online]. Radio, NPR. KUHF-FM Houston, 12 Jul. 2006. Available from: <http://www.npr.org/rss/podcast.php?id=510030>

مثال ۲-

THATCHER, Margaret. Interview. In: *Six O'Clock News*. TV, BBC 1, 29 Jan. 1986, 18:23 GMT.

پ-۱۴ مثال‌هایی از ارجاع به آثار گرافیکی

پ-۱۴-۱ عناصر خاص

جزئیات مربوط به عناصر خاص، شامل ارجاع به کارهای گرافیکی در ۱۵-۷ نشان داده شده است.

پ-۱۴-۲ مثال‌هایی از ارجاع به آثار گرافیکی مجزا

مثال ۱-

CHAGALL, Marc. *Paris Through the Window*. 1913 [digital image]. Solomon R. Guggenheim Museum. New York: Artists Rights Society (ARS); Paris: ADAGP, ©2005 [viewed 9 Sept. 2006]. Available from: http://www.guggenheimcollection.org/site/artist_work_md_28_2.html JPEG, 298 px. by 286 px., 38.88 KB.

مثال ۲-

DANIELL, William fecit. *Benj. West*, R.A. [lithograph, b&w]. George DANCE, delineavit. London: 1809.

مثال ۳-

GOSSE, Sylvia (1881–1968). *The Garden, Rowlandson House* [etching and aquatint, 1912]. At: London: British Museum, Department of Prints and Drawings. Register number 1915-27-41.

مثال ۴-

PELHAM, Henry, del. [Quin Abbey, Co. Clare. General view] [engraving]. Sparrow, sculpsit, 1794.

مثال ۵-

Rembrandt's Etchings. Amsterdam: van Gendt & Co. and London: A. Zwemmer Ltd, 1969, vol. I, Text, p. 154.

مثال ۶-

TOPICAL PRESS. [*Chamberlain returns from Munich*] [photograph]. London: BBC Hulton Picture Library, 1938, No. P36339.

پ-۱۴-۳ مثال‌هایی از ارجاع به آثار گرافیکی که به عنوان بخشی از یک منبع اطلاعاتی دیگر منتشر شده

مثال ۱-

DÜRER, Albrecht. A hare [watercolour, 1502]. In: E. SCHILLING, *Albrecht Dürer Drawings and Watercolours*. London: Zwemmer, 1949, frontispiece.

مثال ۲-

REMBRANDT, Harmensz van Rijn. *The artist's mother seated, in an oriental headdress: half-length* [etching, 1631]. British Museum, Department of Prints and Drawings, [B348]. Catalogued in: Christopher WHITE and Karel G. BOON.

مثال ۳-

SPY [pseudonym of (Sir) Leslie WARD]. Convocation, caricature of the Very Revd Edward Bickersteth, Dean of Lichfield. From: JEHU, Junior [pseudonym of Thomas Gibson BOWLES]. In: *Vanity Fair Album*. London: 1884, vol. 16, Men of the Day, no. 321.

مثال ۴-

Flora dispensing her favours on the earth [engraving]. R.A. COSWAY, pinxit and T. WOOLNOTH sculpsit. In: Robert J. THORNTON, *New illustration of the sexual system of Carolus von Linnaeus*. London: 1799-1810, frontispiece. Use or reproduction copyright restrictions of image available from the Sterling Morton Library, The Morton Arboretum.

مثال ۵-

Untitled [Judo fighters] [photograph]. In: Starkey, Hannah. *Moments in the modern world: photographic works by Hannah Starkey 1997–2000*. Irish Museum of Modern Art, 2000. ISBN 1-873654-90-1.

پ-۱۵ مثال‌هایی از ارجاع به نقشه‌ها

پ-۱۵-۱ عناصر خاص

جزئیات مربوط به عناصر خاص، شامل ارجاع به نقشه‌ها در ۱۵-۵ نشان داده شده است.

پ-۱۵-۲ مثال‌هایی از ارجاع به نقشه‌های منتشر شده به صورت مجزا

مثال ۱-

CROWN LANDS AND SURVEY OFFICE, HONG KONG. [Hong Kong. 1:1,000. Series HP1C.] Hong Kong: CLSO, 1973. With contours and spot heights.

مثال ۲-

Etheldreda's Isle: a pictorial map of the Isle of Ely to commemorate the 1300th anniversary of the founding of Ely's conventual church. No scale. March (Cambs): T.A. Bevis, 1973. 400 mm × 490 mm. British Library Map Library 1640(42).

مثال ۳-

Germania: cum priuilegio. [ca. 1: 3,000,000.] [Antwerp: s.n., 1579.] 360 mm x 480 mm. University of Berne, the Ryhiner Map Collection Ryh 4301. [viewed 10 June 2006]. Available from: <http://www.stub.unibe.ch/stub/ryhiner/> Path: Homepage; World maps...; Germany.

مثال ۴-

WAR OFFICE [UK]. *USSR in Asia Maritime Provinces: sheet VI-8 Vladivostock.* GSGS 4219. 1:420,000. First ed. Photolithographed and printed by War Office, 1941. Copied from a Russian Map.

مثال ۵-

[*Wildlife sanctuaries of Trinidad.*] [1:320,000.] Printed by Survey's litho printer [1967]. Publisher's number 139/67 T101.

مثال ۶-

WYLD, James. *Map of the countries lying between Turkey and Birmah...* 1:8,000,000. London: James Wyld, 1839.

پ-۱۵-۳ مثالی از ارجاع به نقشه‌ای که به عنوان بخشی از یک منبع اطلاعاتی دیگر منتشر شده

مثال -

National topographic map series. [Queensland index map]. 1:100,000. In: *Australia. Division of National Mapping. Statement of activities, 1 July 1984 – 30 June 1985.* Annex A.1. ISSN 0811-9600.

پ-۱۶-۱۶ مثال‌هایی از ارجاع به صدای ضبط شده

پ-۱۶-۱ مثالی از ارجاع به کل یک صدای ضبط شده

مثال -

EVANS, Bill. Sleeve note to *Kind of Blue*. Sound disc. Columbia, 1959. CBS (E) SBPG 62066. Reissued in 1997 as Columbia Legacy CD CK 64935.

پ-۱۶-۲ مثالی از ارجاع به یک قسمت به خصوص از یک مجموعه (مانند آلبوم) صوتی

مثال -

GORDON, Dexter. *Settin' the pace.* In: *Long Tall Dexter, the Savoy sessions.* Sound disc. New York: Savoy, 1976. SIL 2211, side B, track 5. Distributed by Arista Records Inc., 1776 Broadway, New York, NY 10019. Originally released on Savoy MG 9003, 1947.

پ-۱۷-۱۷ مثال‌هایی از ارجاع به نت نویسی موسیقی

پ-۱۷-۱ عناصر خاص

جزئیات مربوط به عناصر خاص، شامل ارجاع به نت نویسی موسیقی در ۱۵-۸ نشان داده شده است.

پ-۱۷-۲ مثال‌ها

مثال ۱-

BACH, C.Ph.E. *Sonate G-moll für Violine und obligates Cembalo.* Herausgegeben von Anne Marlene GURGEL. Leipzig: Peters, 1981.

مثال ۲-

BOMTEMPO, João Domingos (1775-1842). [*Quinteto para piano e cordas*] [18--] [online]. Biblioteca Nacional de Portugal, Biblioteca Nacional Digital, 2006-06-23, 10:32:53 [viewed 19 July 2006]. Available from: <http://purl.pt/792>

مثال ۳-

BRITTEN, Benjamin. *Eight folk song arrangements for high voice and harp*. Osian ELLIS (Ed). London: Faber Music, 1980.

مثال ۴-

HANDEL, Georg Friedrich. *Two trio sonatas for two violins and basso continuo* [Op.5 no. 4, 5]. Edited by Siegfried Flesch. Kassel: Nagels Verlag; London: Bärenreiter, 1981.

مثال ۵-

KING'S SINGERS. *Christmas with the King's Singers: six arrangements for mixed voices*. London: Chappell Music, 1981.

مثال ۶-

MENDELSSOHN BARTHOLDY, Felix. *Six Christmas pieces*, op.72 [for piano]. Edited by Howard Ferguson. London: Associated Board of the Royal Schools of Music, 1983.

مثال ۷-

PACINI, Giovanni. *Il Corsaro*. Libretto by Giacomo FERRETTI after Lord Byron. A facsimile edition of the printed piano-vocal score with an introduction by Philip GOSSETT. New York, London: Garland Publishing, 1985.

پ-۱۸ مثال‌هایی از ارجاع به ثبت اختراعات

پ-۱۸-۱ عناصر خاص

جزئیات مربوط به عناصر خاص، شامل ارجاع به ثبت اختراعات در ۱۵-۹ نشان داده شده است.

پ-۱۸-۲ مثال‌ها

مثال ۱-

CARL ZEISS JENA, VEB. Anordnung zur lichtelektrischen Erfassung der Mitte eines Lichtfeldes. Switzerland, Patentschrift 608626. 1979-01-15.

مثال ۲-

PHILIP MORRIS INC. Optical perforating apparatus and system. European patent application 0021165 A1. 1981-01-07.

مثال ۳-

RES IN MOTION LTD (CA). Dual-mode keypad for a mobile device. Inventors: Frank M. TYNESKI, Mihal LAZARIDIS and Jason T GRIFFIN. EC: H04M1/23. IPC: H01H13/70; G06F3/023; H01H13/84; H04Q7/32; G06F3/023; H01H13/70; H04Q7/32. European patent application CA20062532242 20060105. 2006-07-07. European Patent Office [viewed 20 July 2006]. Available from: <http://ep.espacenet.com>

مثال ۴-

WINGET LTD. Detachable bulldozer attachment for dumper vehicles. Inventor: Reginald John ENGLAND. 8 March 1967. Appl: 10 June 1963. Int. CI: E02F 3/76. GB CI: E1F 12. GB Patent Specification 1060631.

پیوست
(اطلاعاتی)
کتابنامه

- [۱] استاندارد ملی ایران شماره ۵۸۳۱- قواعد خلاصه سازی کلمات عناوین و عناوین نشریات
- [۲] استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۷- کاغذ- کاغذهای تحریر و انواعی از کاغذهای چاپ شده- اندازه های برش خورده- مجموعه های A و B و مشخص کردن جهت طولی
- [۳] استاندارد ملی ایران شماره ۹۱۲۸- اطلاعات و مستند سازی - توصیف کتابشناختی و ارجاع ها- قواعد اختصار کردن اصطلاحات کتابشناختی
- [۴] استاندارد ملی ایران شماره ۸۹۳۱- اطلاعات و اسناد- شماره استاندارد بین المللی پیابند
- [5] ISO 2108, *Information and documentation — International standard book number (ISBN)*
- [6] ISO 3166-1, *Codes for the representation of names of countries and their subdivisions — Part 1: Country codes*
- [7] ISO 3166-2, *Codes for the representation of names of countries and their subdivisions — Part 2: Country subdivision code*
- [8] ISO 8601, *Data elements and interchange formats — Information interchange — Representation of dates and times*
- [9] ISO/TR 9544:1988, *Information processing — Computer-assisted publishing — Vocabulary*
- [10] ISO 10957, *Information and documentation — International standard music number (ISMN)*
- [11] ISO 15836:2009, *Information and documentation — The Dublin Core metadata element set*
- [12] International DOI Foundation, *DOI Handbook* [online]. © 2006. Updated 19 September 2007 [viewed 20 May 2008]. Available from: <http://www.doi.org/hb.html>
- [13] WIPO Standard ST3, Recommended standard on two-letter codes for the representation of states, other entities and intergovernmental organizations. Revision adopted by the SCIT Standards and Documentation Working Group at its eighth session on 22 March 2007. In: *WIPO Handbook on Industrial Property Information and Documentation* [online]. Geneva: World Intellectual Property Organization April 2007. Available from: http://www.wipo.int/standards/en/part_03_standards.html